

ప్రభాత
వెలుగు

ఆదివారం
20.09.2020

దర్శక్కుజీ

ఆన్‌లైన్ జీవితం

ఎడారిలో కలిసే నది!

పిల్లల కాలువలు.. వాగులై.. వాగులన్నీ కలిసి నదిగా మారి సముద్రంలో కలుప్పుంది. మామూలుగా అన్ని నదులు ఇలానే ఉంటాయి. కానీ.. ఈ నది మాత్రం ప్రత్యేకమైనది. ఇది పుట్టినప్పుడు ఇందులో మంచినీరు ఉంటుంది. ఆ తర్వాత ఉప్పునీటి నదిగా మారుతుంది. ఇంకొంత దూరం ప్రవహించిన తర్వాత ఎడారిలోకి ప్రవహించి మాయమైశాతుంది. దాని పేరే లూని. ఇది మన దేశంలోనే ఉంది. ఎన్నో సంపత్తురాలుగా రీసెర్చ్ చేస్తున్నా ఈ నది గుణం ఏంటునే అంతుచిక్కడం లేదు.

09

ఏడికెళ్లనా జేబులకెళ్ల పైనలు తీసి ఇచ్చడు లేదు. సెల్ఫోన్ తో కూవ్యాఫర్ కోడ్ సాక్షేం చేస్తున్నదు. మనసులో గుబులైనా, ఒంట్లో కొంచెం సుస్తి చేసినా డాక్టర్లు అన్లైన్ లోకాచ్చి టీట్టమెంట్ చెప్పున్నదు. ఆరాంసే టీపీచూస్తూ ఒక్క కిక్కతో మెడిసిన్ కూడా కొంటున్నదు. ఒక్క సబ్సైప్షన్ తో ఇంటిల్ పాది కొత్తకొత్త సిన్యూలిస్ ఎంజాయ్ జేస్ట్యూన్నదు.. బడికి పాశియే పనిలేకుండా టీచర్లు స్కూల్ ఫోన్ లోకి దూరి పాఠాలు చెప్పున్నదు. కూరగాయల నుంచి ఇంటికి కావాలిన సరుకులన్ను అన్లైన్ లోనే కొంటున్నదు. ఇన్ని మార్పులకీ కారణం కరోనానే.. టీట్లు లైఫ్ స్ట్యాల్స్ అన్లైన్ చేసించి వైరస్.

**దౌరసాని ఆలోచన
అక్కడ మొదలైంది**

స్టూల్లో ఉన్నప్పుడు సెలవులు వస్తే చాలు నా వెకేపన ఫిలిం నగరే. అయితే ఇక్కడకు వచ్చి చేసేదేం లేదు. చేతిలో పది రూపాయలతో ప్రాదరాబాద్ వచ్చేవాడ్చి. సికిండ్రాబాద్ నుంచి ఫిలిం నగర్ దాకా నడిచేవాడ్చి. స్టూడియోల చుట్టూ తిరిగి సాయంత్రం మళ్ళీ వచ్చి రైలైకేవాడ్చి. అనలు ఎందుకు తిరుగుతున్నాను అనే ఆలోచన కూడా లేదు” అంటూ ఆయన సినిమా లైఫ్ గురించి చెప్పాడు ‘దౌరసాని’ డైరెక్టర్ కేవిఆర్ మహేంద్ర.

11

ప్రాపింగ్, పేమెంట్స్
కాదు పెళ్లిళ్లు, ఫిట్నెస్
తైనింగ్‌లు ఇలా ఒక్కటేంటి
కరోనా దెబ్బకి అన్ని ఆన్‌లైన్
అయ్యాయి. బిగ్ బాస్కెట్, జియో మార్ట్
లాంటి ఆన్‌లైన్ డెలివరీ సంస్థలు ఓ త్రైండ్‌గా
మారాయి. ఈ సంవత్సరం అమెజొన్ సేల్స్ టాప్‌కి
చేరుకున్నాయి. ఓటీటీ ఫ్లాట్ ఫామ్స్ జోరు పెరిగింది.
మొత్తానికి అంతా ఆన్‌లైన్ యుగం
అయిపోయింది. కరోనా వల్ల వచ్చిన ఆ
ఆన్‌లైన్ మార్పుల గురించే ఈ స్పెషల్
స్టోర్.. వాటివల్ల లాభాలతో పాటు
నష్టాలేంటో చూదాం.

గుర్తించాలన్

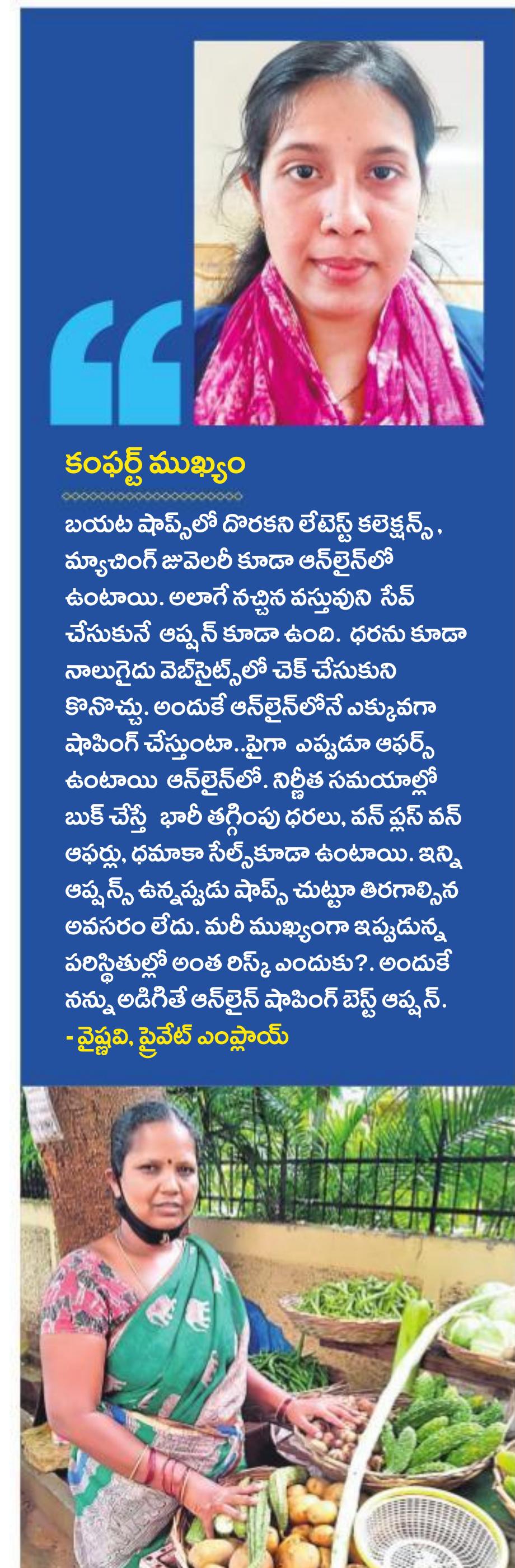
Kరోనా వల్ల పేరున్న కంపెనీలన్నీ నష్టాల్లో కూరుకుపోయాయి. కానీ, అప్పటివరకు పెద్దగా మార్కెట్ లేని బిగ్ బాస్కెట్ లాంటి ఆన్‌లైన్ స్టోర్స్ మాత్రం లాభపడ్డాయి. 2011 నుంచి బిగ్ బాస్కెట్ సేవలు మన దగ్గర అందుబాటులో ఉన్నాయి. అయితే కళ్ళ ముందే కావాల్సినవన్నీ ఉంటే ఆర్డర్ పెట్టుకోవడం ఏంటని ఆశ్చర్యపోయారు అందరూ. కానీ, కరోనా మనదేశంలో అడుగుపెట్టాక బయటికెళ్లి కూరగాయలు, సరుకులు కొనే పరిస్థితి లేకపోవడంతో బిగ్ బాస్కెట్ సేల్స్ విపరీతంగా పెరిగాయి. మార్కెట్ లో పెద్దగా పోటీ కూడా లేకపోవడంతో చేతినిండా లాభాలో చ్చాయి. మార్కెట్ లో గ్రోసరీస్ ఆన్‌లైన్ డెలివరీకి ఉన్న క్రేజ్జ్ చూసి బిగ్ బాస్కెట్ కి పోటీగా మేలో రిలయ్స్ గ్రూప్ ‘జియో మార్క్’ కూడా లాంచ్ చేసింది. తక్కువ టైంలోనే మిలియన్ డాన్లోడ్స్ సాధించిందీ ఈ ఆన్‌లైన్ స్టోర్. ఈ ఆన్‌లైన్ స్టోర్లు లాభపడ్డాయి కానీ, లోకల్ మార్కెట్ ని మాత్రం తొక్కిపడేశాయి.

మార్కెట్ తెలియక బిజినెస్ కి స్టోర్ ఉన్న ఏరియాల్లో రెంట్ భారీగా చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. పైగా బిజినెస్ కి తగ్గట్టు వర్కర్స్ ని కూడా రిక్రూట్ చేసుకోవాలి. గంటలు గంటలు స్టోర్లో కూర్చుని కషస్టమర్స్ ని, సేల్స్ ని గమనిస్తుండాలి. కానీ, ఆన్‌లైన్ స్టోర్ లో ఈ తంటాలేం అవసరం లేదు. సేల్ అయిన వస్తువు ధరని బట్టి ఆన్‌లైన్ స్టోర్ కి కమీషన్ ఇస్తే చాలు. పైగా ఇంట్లో కూర్చునే పెద్ద మొత్తంలో సంపాదించాచ్చు. ఈ లాభాలన్నింటిని గమనించి తమ వ్యాపారాలకి ఆన్‌లైన్ ని వేదికగా చేసుకుంటున్నాయి చాలా కంపెనీలు. మరీ ముఖ్యంగా ఈ లాక్స్‌డాన్ టైంలో ఆన్‌లైన్ కల్పర్ పెరగడంతో చాలా కంపెనీల చూపు ఆన్‌లైన్ ఫ్లాట్ ఫ్యామ్స్‌పై పడింది. కానీ, అమెజాన్, బిగ్ బాస్కెట్ లాంటి పెద్ద పెద్ద నెట్ వర్క్‌లతో టై అవ్ అవ్ లేని చిన్నాచితకా ఏది వ్యాపారాలు మాత్రం చాలావరకు మూతబడ్డాయి. తట్టాబుట్టా సర్దుకుని సొంతూళ్లకి వెళ్లిన వ్యాపారులు కూడా ఉన్నారు..

ఆన్‌లైన్ చదువులొచ్చినయ్య

బట్టలు, సరుకులే అనుకుంటే కరోనా వల్ల పిల్లల చదువులు కూడా ఆన్‌లైన్ అయ్యాయి. పైవేట్ స్కూల్స్ ఫోన్ ప్రైవేట్ నే బ్లాక్ బోర్డ్‌గా మార్చాయి. అప్పు చేసి మరీ పిల్లల కోసం స్కూల్ ఫోన్‌లు కొనే పరిస్థితులు తీసుకొచ్చాయి కొన్ని ఎడ్యూకేషన్ ఇన్స్టిట్యూట్స్. ల్యాప్‌టాప్, ఫోన్ లాంటి సాకర్యాలు లేని వాళ్ళకోసం దూరదర్శన్‌లోనూ పాతాలు మొదలయ్యాయి. కానీ, ఈ చదువులు పిల్లల భవిష్యత్తుకి ఏ మేర ఉపయోగపడతాయనేది సందేహమే అంటున్నారు చాలామంది టీచర్లు.. క్లాస్ రూంలో పిల్లలతో డైరెక్ట్ ఇంటరాక్షన్ ఉంటుంది టీచర్స్‌కి. పిల్లల దృష్టికాస్త మళ్ళినా వెంటనే గమనించేచ్చు. కానీ, ఈ సెల్ ఫోన్ చదువుల్లో అసలు వాళ్ళ క్లాస్ వింటున్నారో లేదో కూడా అర్థం కాదు. ఒకవేళ విన్నా ఈ వర్షపల్ క్లాస్‌లు ఎంతమేర వాళ్ళ బుర్రకి ఎక్కుతున్నాయో తెలీదు. పైగా స్కూల్ వాతావరణానికి దూరంగా ఎక్కువ కాలం ఆన్‌లైన్‌లో పాతాలు సాగితే ఆ ప్రభావం పిల్లల మానసిక వికాసంపైనా పడే అవకాశం ఉండంటున్నారు టీచర్స్.

మునుపటీలా సాగట్టేదు..

నా పిల్లల చదువులకి, ఇంటి అవసరాలన్నింటికి
ఈ బండే ఆధారం. చాలా ఏళ్ల నుంచి ఇక్కడే
వ్యాపారం చేస్తుండటంతో ఇరుగుపారుగు
వాళ్ల తరచూ నా దగ్గరే కూరగాయలు
తీసుకుంటరు. కానీ, కరీనా భయంతో ఇప్పుడు
వాళ్లంతా ఆన్‌లైన్‌లోనే కూరలు కొంటున్నారు.
ఇద్దరు ముగ్గురు రెగ్స్యూలర్ కస్టమర్స్ మాత్రం
నన్నే ఇంటికే పిలిపించుకుంటున్నారు. కానీ, ఆ
డబ్బు ఖర్చుల మందం కూడా రావట్లేదు. బండి
దగ్గరకి కస్టమర్స్ వచ్చినా ఫోన్ పే, గూగుల్ పే
ఉండా అని అడుగుతున్నారు. లేదంటే డబ్బులే
వంటూ వెనక్కెళ్లపోతున్నారు. మామూలు నోటి
లెక్కలు వరకు నేను చేసుకోగలను ఫోన్‌లో
డబ్బులు పంపుడు మాత్రం తెలీదు.. కానీ,
కస్టమర్స్ వెనక్కెళ్లపోతుంటే మనసు ఊరు
కోదు. దాంతో మా ఆయనకి కాల్ చేసి మాట్లా
డించి ఆయన ఫోన్‌కి డబ్బులు పంపించమంటా.
ఒక్కసారి ఆయన టైంకి ఫోన్ లిఫ్ట్ చెయ్యక
పోతే గిరాకీ పోగొట్టు కున్నాట్. అయినా ఇరవై
ముపై రూపాయలకి కూడా ఫోన్ పే, గూగుల్
పేలు ఎందుకు? అటీకాక ఆన్‌లైన్‌లోనే
కూరగాయలు, సరుకులు కొంటుంటే నాలాంటి
వీధి వ్యాపారుల పరిస్థితేంటి?

ఇదే పెద్ద మార్పు

ఇద్దరు పిల్లలును ఒక మిడిల్ క్లాస్ ఫ్యామిలీ సినిమా కెల్లాలంటే బీకెట్లకి అరు వందలనుంచి ఎనిమిది వందలు భర్యు అవుతుంది. పాప్ కార్బ్, కూల్ త్రైంక్ ఖర్యలు కూడా కలిపితే వెయ్యి దాటుతుంది. అదే సినిమా ఓటీటీలో రిలీస్ అయితే సబ్ ప్రైషన్ తో ఇంటిల్లపాడి సినిమాని ఎంజాయ్ చేయుచు. అది కూడా నచ్చిన ట్రైల్. నెలకు కొంత సబ్ ప్రైషన్ అమోంట్ కడితే సరిపోతుంది. అందుకే ఓటీటీలకి ఆదరణ పెరుగుతోంది. వరుసగా ఓటీటీలో సినిమాలు రిలీస్ అయ్యి హిట్ కొడుతున్నాయి. ధియేటర్ కిపినింగ్ ప్లాటారింగ్ లేకపోవడంతో బడా నిర్మాతలు కూడా తమ సినిమాల్ని ఓటీటీలో రిలీస్ చేసే ఆలోచనలో వడ్డరు. భవిష్యత్తులో ఓటీటీ ప్లాట్ ఫామ్స్ అతి పెద్ద బిజినెస్ మార్కెట్‌గా మారే అవకాలు లేకపోలేదు. ధియేటర్ కిపిని కూడా ఇవ్వచ్చి అన్నట్లు ప్లాట్ ఫామ్స్.

పండగల టైంలో వన్ ఫ్లస్టి వన్ అఫర్లు, భమాకా సేల్స్ ఉండనే ఉన్నాయి. దాంతో పర్యవర్త పాపింగ్ కే ఎక్కువగా మొగ్గుచూపుతున్నారు జనాలు. ఒకప్పటితో పెల్చితే ఆన్ లైన్ ప్లాట్ క్లాస్ లిపి కూడా బగా పెరిగింది. ఒకపేళ ప్రాడ్క్స్ నచ్చకపోయినా రిటర్న్ ఆప్స్ ను ఉంది. దాంతో ఆన్ లైన్ పాపింగ్ ప్లాట్ కిపిని అయ్యి వాళ్ల సంజు ఎక్కువ అవుతోంది. మరీ ముఖ్యంగా ఈ కోప్ డిప్ టైంలో బయట పాపింగ్ కెళ్లి పాపింగ్ చేసే సిచ్చుయేశస్సు లేకపోవడంతో ఆన్ లైన్ సేల్స్ విపరితంగా పెరిగాయి. మొదట వేరే ఛాయస్ లేకపోతే ఆన్ లైన్ పాపింగ్ ప్లాట్ చేసినా అఫర్లు, కలెక్షన్స్ చూసి చాలామంది ఇష్టంగానే కొనేస్తున్నారు.

పం కొంటున్నదు

గ్రోసరీలు తర్వాత అన్ లైన్ పాపింగ్ లో ఎక్కువగా మొబైల్స్, ఎలక్ట్రానిక్స్ పసుపులు, బట్టలు, బ్రాండెడ్ ఘనస్, జావెలరీ, పర్ఫూమ్స్, కెమోరాలు, వాషింగ్ మెజిస్ట్రు, భ్రిఫ్ వంచివి పసుపులు ఎక్కువగా కొంటున్నారు. పీటిలో ప్రదానంగా మొబైల్స్, ఎలక్ట్రానిక్స్ గా ఇష్టింగ్ ను ఎక్కువగా కొనుగోలు చేస్తున్నారు. బయట పాపులలో ధరలకంటే ఆన్ లైన్ లోనే పాపింగ్ చేస్తున్నామంది ఉండటం, థీమ్స్ కూడా బాగుండటంతో ఆన్ లైన్ లోనే పాపింగ్ చేస్తున్నారు. బయట పాపులలో ధరలకంటే ఆన్ లైన్ లోనే పాపింగ్ చేస్తున్నారు. కొనుగోలు చేయాలి, అప్రోట్లో కొనుగోలు చేయాలి. దినివల్ ప్ర్యాచర్లో ఈ ఆన్ లైన్ ప్లాట్లో మానోపాలీ విపరితంగా పెరిగే అవకాశం ఉంది. అది వీధి వ్యాపారులకు ఒకింత సష్టమే..

మానోపాలీ పెరుగుతోంటి

గల్లీకో పది ఇరవై కూరగాయలు బండ్లు ఉన్నాయి సిటీలో. ఇక క్లార్ట్, ఎలక్ట్రానిక్స్ ప్లాట్లకైతే లెక్కేలేదు. అయితే ఆన్ లైన్ మార్కెట్ పెరిగితే డిమాండ్కి తగ్గట్లు ఉత్పత్తిదారులు ఈ లోకల మార్కెట్‌ని పక్కనపెట్టి ఆన్ లైన్ ప్లాట్లనే బిజినెస్ చేస్తారు. ఉత్పత్తిదారులు డ్రెర్క్స్ గా తమ పశువుల్ని అన్ లైన్ ద్వారా సేల్ చేయడం వల్ల ఆ ప్రిక్రూలర్ బ్రాండ్ పశువుల్ కోల్ మార్కెట్లో కనిపించదు. దాంతో ఇష్టమున్న లేకున్న ఆన్ లైన్ లోనే కొనుగోలు చేయాలి వాళ్ల పసుపులు, దినివల్ ప్ర్యాచర్లో ఈ ఆన్ లైన్ ప్లాట్లో మానోపాలీ విపరితంగా పెరిగే అవకాశం ఉంది. అది వీధి వ్యాపారులకు ఒకింత సష్టమే..

ఉత్పత్తిదారులు డ్రెర్క్స్ గా తమ పశువుల్ని అన్ లైన్ ద్వారా సేల్ చేయడం వల్ల ఆ ప్రిక్రూలర్ బ్రాండ్ పశువుల్ కోల్ మార్కెట్లో కనిపించదు. దాంతో ఇష్టమున్న లేకున్న ఆన్ లైన్ లోనే కొనుగోలు చేయాలి వాళ్ల పసుపులు, దినివల్ ప్ర్యాచర్లో ఈ ఆన్ లైన్ ప్లాట్లో మానోపాలీ విపరితంగా పెరిగే అవకాశం ఉంది. అది వీధి వ్యాపారులకు ఒకింత సష్టమే..

అందరూ వాడప్పు

డిజిటల్ పేమెంట్ చేయాలంటే స్వార్థ పోన్ కంపనీల్.. అన్ లైన్ లో డాక్టర్ కస్టమ్స్ లోనే ప్రోలోన్లో అపాయింగ్ మెంట్ బుక్ బేసుకోవాలింది. ఇక ఆన్ లైన్ పాపింగ్ అంటే ఆర్టర్ ఎలా పెట్టాలి, అప్రోంట్ ఎలా పే చేయాలో పక్కగా తెలిసి ఉండాలి. ఇక సినిమాలంటే ఓటీటీ ప్లాట్ ఫామ్స్ సబ్ స్మిస్టన్ కావాలిందే. వీటిన్నిటికి ఆన్ లైన్ ప్లాట్ మానోపాలీ పాపింగ్ కోనెంత స్టోపుత కూడా ఉండాలి. నెలనెలా దేటా స్ప్యాక్లు వేయించాలి. దాంతో కొండరు ఈ మార్పులకి దూరంగానే ఉంటున్నారు.. కొండరు వీధి వ్యాపారుల డ్రెర్క్స్ లావాదేవీలకే అస్తి చూచిపున్నా.. కస్టమ్స్ డిజిటల్ పేమెంట్కి అలవాటు పడడంతో బిజినెస్ దెబ్బతింటుంది.

కామన్ మాయిన్ వాయిసేంటీ?

కరోనా నుంచి బయటపడ్డా ఈ ఆన్ లైన్ యుగం నుంచి అంత త్వరగా అడుగు బయటికయ్యలేం. భవిష్యత్తుల్లో మరిన్ని కొత్త మార్పుల్లా చేయకాలు లేకపోలేదు. ఓటీటీలు అతి పెద్ద బిజినెస్ ప్లాట్ పాంగా మారొచ్చు.. ఆన్ లైన్ పాపింగ్ హావ్ మార్కెట్ మార్కెట్ బురుస్ లోనే కొడుతున్నారు. కొండరు వీధి వ్యాపారుల డ్రెర్క్స్ లావాదేవీలకే అస్తి చూచిపున్నా.. కస్టమ్స్ డిజిటల్ పేమెంట్కి అలవాటు పడడంతో బిజినెస్ దెబ్బతింటుంది.

- చంద్రశేఖర్, స్టూడెంట్

లైన్ ద్వారా హోం డెలివరీ చేయాలంటున్నారు. కానీ, మాయిన్ టం లేకుండా ఫ్రీట్ మెంట్ అంటే ఇష్టమిగిలు చేయాలి వాళ్ల పసుపులు, పేప్ ఐప్టింట్ సిటీలో పసుపులు చేయాలి. దినివల్ ప్ర్యాచర్లో ఈ ఆన్ లైన్ ప్లాట్లో మానోపాలీ విపరితంగా పెరిగే అవకాశం ఉంది. అది వీధి వ్యాపారులకు ఒకింత సష్టమే..

లైన్ ద్వారా హోం డెలివరీ చేయాలంటున్నారు. కానీ, మాయిన్ టం లేకుండా ఫ్రీట్ మెంట్ అంటే ఇష్టమిగిలు చేయాలి వాళ్ల పసుపులు, పేప్ ఐప్టింట్ సిటీలో పసుపులు చేయాలి. దినివల్ ప్ర్యాచర్లో ఈ ఆన్ లైన్ ప్లాట్లో మానోపాలీ విపరితంగా పెరిగే అవకాశం ఉంది. అది వీధి వ్యాపారులకు ఒకింత సష్టమే..

ఫిక్స్ పే కంటి..

సిటీలో ఏ టీ కొట్టుకెళ్లినా, ఏ మూల టిఫిన్ సెంటర్కు వెళ్లినా మందు అగిస్ కెక్కున్నారు. దాంతో కొనుగోలు చేయాలి వాళ్ల పసుపులు, పేప్ ఐప్టింట్ క్లార్ట్ లో మానోపాలీ విపరితంగా పెరిగే అవకాశం ఉంది. అది వీధి వ్యాపారులకు ఒకింత సష్టమే..

సిటీలో ఏ టీ కొట్టుకెళ్లినా, ఏ మూల టిఫిన్ సెంటర్కు వెళ్లినా మందు అగిస్ కెక్కున్నారు. దాంతో కొనుగోలు చేయాలి వాళ్ల పసుపులు, పేప్ ఐప్టింట్ క్ల

కాళోజీ ఆత్మకథ

పోయినవారం
ఏం చెప్పిందంటే..

ఐయటి నుంచి, ఆ తూముల దగ్గర
వంగి విశేషాలు చెప్పంటే లోపట
పున్చువాండ్లు చెవుపెట్టి వినేటోండ్లు,
బయట వార్తలు అట్ల అందేటియి.
విన్చువాండ్లు ఇంకో గేడ లోపటి
వాండ్లకు ఇట్లనే చెప్పేది. ఇట్లనే ఇన్స్ట్రు
సర్కిల్ వార్తలు గూడ మాదనక
పచ్చేటివి. అందుకొసరమే 1942
ఉద్యమ కాలంల పత్రికల మీద
ఆంక్లు పెట్టినప్పుడు గాంధీ గారే
మనురంటే ప్రతి కాంగ్రెసు కార్యకర్త
నడిచే పత్రిక (వాకింగ్ న్యూస్ పేపరు)
కావాలనని. నేటిమాట మీద
ప్యాపోరం నడవాలెనన్నడు. ఒకళ్ళ
నుంచి ఇంకోకళ్ళకు
వార్తలందించుటం వల్ల.

మర్యాదతోటి మాట్లాడుడు నాకు చంతగాదు

నున్ను రొండోసారి గిరప్పార్
నువ్వేసినప్పుడు (1942) వరంగల్లు కైలు 50,
60 మంది పట్టేటంత పెద్ద బ్యారక్ నన్నుక్కణ్ణి
పెట్టిందు. మొదటిసారి చిన్న సెల్ల ఒకక్కొ
పుండు ఒకరకం. ఇప్పుడు ఇంట పెద్ద
బ్యారక్ ఒక్కొ పుండవలని రావటం ఇంకా
బాధ. ఎందుకంటే మనిషి సాహసం లేకుంట
నేనుండలేను. అదే నాకు పెద్దశిక్ష. అంతకు
ముందే (1935లోపట) నాకు ఉపిరితిత్తుల
వ్యాపి వచ్చుడు, ఇలాజ్ చేయించుకునుడు
అయిందిగద. అప్పుడు ఒక ఉపిరితిత్తుని
కొలాప్సి చేసి ఒక ఉపిరితిత్తుని పుంచిందు
డాక్టర్లు. అప్పటి క్షుయ చానప్రమాదకరమైన
రోగం. డాక్టర్ సలహు ప్రకారం పుంగిల్ల తిండి
తినాలె. సంహారంగ విక్రాంతి తీస్కొలాలె.
మంచిగాలి, వాతావరణం లోపట జీవనం
గడపాలె. అటువంటి వానికి ఈ సాలిటరీ
కన్వెన్షన్స్ మెంట్.

ఐయటి కలెక్టర్ గౌసుధీన్ కు నా వ్యవహారమంత
తెలుసు. క్లైలు సూపరిందెంట్ నవాబ్ ఖఫ్ముధీన్
భాన్ నిజింగ ఉత్తరుడు, మహానుభావుడు.
తాను సూపరిందెంట్ ననీ, మిగిలిన వాండ్లు
షైట్లెలని అనుకునేటోడు గారు. హింయా, ముస్లిం
వేరే అనే భావం లేదు. నాది క్షుయ రోగం కనుక
నా వ్యసనం. అదే కుదురుదంటున్నిరిప్పుడు. నా
అరోగ్య రీత్యా మాట్లాడకపోవడు మంచిదే. కాని
నా ప్రకృతి స్వభావాల రీత్యా మాట్లాడకుంటే
బంటిగ పుంచిందన్నమాట.
“అయసు అందరితోటి కలిసి పుంచితే
అయసుకు ప్రమాదమే, త్రిక్షిం వాండ్లక్కుడ
ప్రమాదమేనాయి. అందుకొసరమే అయసు
వేరేదాండ్ల పుంచిన” అన్నదు.

ఆప్టుల్లపాతి ఉస్కెల రాసుకుంట కూచునుడు...
ఇట్ల జరిగేటిది.
మనం దేన్ని అతిగ కావాలుకుంటమో
అదే మన వ్యసనం. వ్యసనం తీర్చుకుంటానికి
షైట్లెలని అనుకునేటోడు గారు. హింయా, ముస్లిం
నాది క్షుయ రోగం కనుక
నా వ్యసనం. అదే కుదురుదంటున్నిరిప్పుడు. నా
అరోగ్య రీత్యా మాట్లాడకపోవడు మంచిదే. కాని
నా ప్రకృతి స్వభావాల రీత్యా మాట్లాడకుంటే
బంటిగ పుంచిందన్నమాట.
తీయంగనే బ్యారక్ నుంచి బయటకొచ్చేటోణ్ణి.
సాయంత్రం 6 గంటల నుంచి ఉధయం 6
గంటల వరకు అందరు లాక్షప్ప పుండవల్సిందే.
అందరు తమతమ బ్యారెక్ల బంధులుపోతరు.

అట్ల తిరిగిటోండ్ల పదిమంది పుంటరు.
రాత్రిపూట, లాక్షప్ప పున్చుత్తెలిగురించి చార
శ్రద్ధ తీస్కుంటరు. షైట్లెలు క్లేమంగ పున్చరు.
జైలు బాగున్నది (సట్ టీక్ టైప్) అనే రికార్డింగ్
అయిత్తే పుంటది. ఒక షైట్లెక్కి పరి హేనెండ్ల సజ్జ
అయిందనకోండి. ఆ షైట్ అతనను భవించి
తీరాలె. అందుకని అతని అస్తిత్వాన్ని,
అరోగ్యాన్ని, అయసును కాపాడాలె. షైట్కి
వీకీడు రాగుడు. ఓ యాడా అయినంక
బైది చచ్చిపోతే పద్మాలుగేండ్ల శైక్ష కాలం
అట్లనే మిగిలిపోతడి గద! అందుకోసరం
ఆ షైట్ అనుభవించటానికి వీలగ అతని
క్లేమంగ పుంచాలె. కుసుక లాక్ష తీసేటప్పుడు
జితలు జితలుగ (గొర్రెల పతుగ) లెక్క పెద్దరు.
బయటకొచ్చి ముక్కలు కడక్కొచ్చాలె. స్వానం
అది చెయ్యాలె. అన్నమో, రొట్టినే హాడు పెట్టింది
తిని ‘8’ గొట్టే వరకే కార్బాలకు పనికి పోవాలె.
అక్కణ్ణంచి ఎప్పుళ్ళ కదలప్పు, సాయంకాలం
ఎదు గొట్టేదాక.

సరే, మూడో దినం షైలు డాక్టరు నన్ను
చూసిందు. రాసుకున్నడు ‘ఈ మాడు
దినాలు నేను ఇట్లింగ్ చేసిన, నాకు ఈ బాధ,
లంగ్ ట్రుబుల్ తోటి (ఉపిరితిత్తులు) పున్చది.
అన్న ఈ సంగతంత డాక్టర్ సాబో సివిల్
సర్కన్క రాసిందనుకుంట. మూడోనాడు
పోలీస్ సూపరిందెంట్ సివిల్ సర్కన్, కలెక్టరు
గొసుధీన్, మురుజాబాన్ వీండ్లందరు గలిసి
నా బ్యారక్కు వచ్చింద్రు. సాధారణంగ
ములాఖత్ కెవరసు వస్తే షైలు సూపరిందెంట్
అజ్ఞ ఇస్తే షైలెన్ తీస్కుపోవాలె. మాట్లాడిస్తరు. కాని
ఇప్పుడు మాత్రం, వాండ్లె లోపలికి వచ్చింద్రు.
సూపరిందెంట్ అక్కడండి బోటలు పుంచాలం
దగ్గరికి రావాలె. అంతసేపు నడుస్తే వుండాలె.

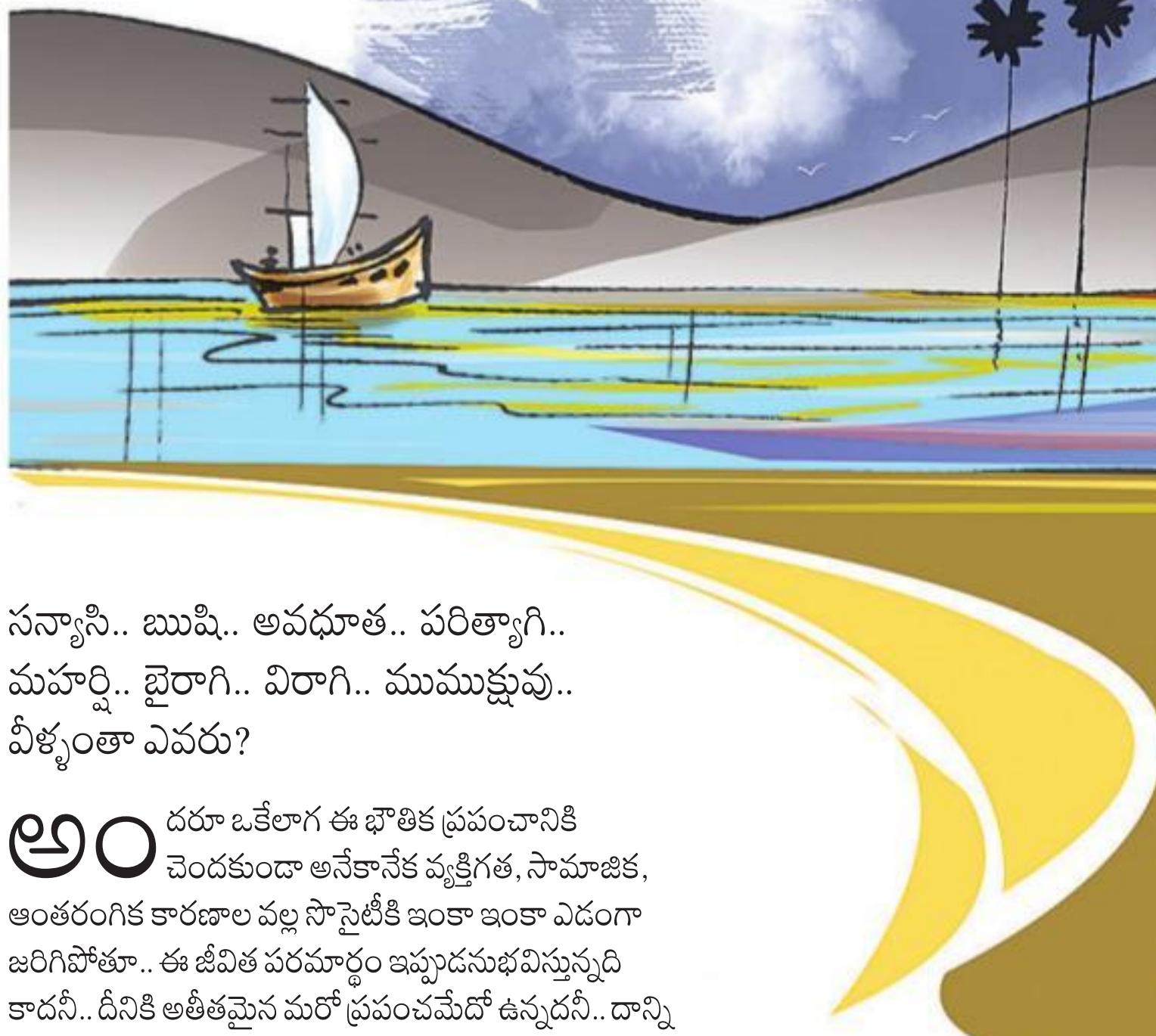
మనం దేన్ని అతిగ కావాలుకుంటమో అదే మన వ్యసనం.
వ్యసనం తీర్చుకుంటానికి అంతో ఇంతో సాహసం గావాలె.
మాట్లాడుడు నా వ్యసనం. అదే కుదురుదంటున్నిరిప్పుడు. నా
అరోగ్య రీత్యా మాట్లాడకపోవడు మంచిదే. కాని నా ప్రకృతి
స్వభావాల రీత్యా మాట్లాడకుంటే అవస్థ పడుడే. పొదున ఆరింటికి
తాళాలు తీయంగనే బ్యారక్ నుంచి బయటకొచ్చేటోణ్ణి.

విశాలమైన అవరణ గద! ధాంట
అటుఇ ఇటుఇ తిరుకుంట నాలోపట నేనే
గొట్టునేటోణ్ణి. పెద్ద నిమ్మ చెట్లొకటుందేది.
జనవరినెల ఎంద పొడకు జరుసేపు కూచునుడు.
ఒక పత్రిక లేదు. పుస్తకం లేదు. పెన్నిల్లేదు.
కాయితం లేదు. రాతలేదు. ఉస్కెల వించును
ఎర్రాట్లన్నిచేసి పెట్టుతనేవున్నరు. మరినేను
జైలు పడ్డనంటే ఆఫీసర్లతోసేపు అందరు నన్ను
మంచిగనే చూసిందు. “ఈ రెండెండ్ల వీటిల్ల
బితుకుండ వీటిల్ల మార్కెట్ చేసుకునుడు (జైలు
గంట గంటకు గంట కొడు). గడియారం వతుగ

తెలిసినోండ్లేనాయె. సివిల్ సర్కనే కొత్త ఆయన
పరంగెలకు కొత్త. కాని అంతకు ముందట
నేను ఆయనను కరీంగర్ లోపట చూసిన.
సత్యాగ్రహం సందర్భంల (1939) మా
మాయానుమ జైళ్ళన్ని తిరిగి చూసినప్పుడు
నేను గూడ ఆయనతోటి తిరిగిన గద. అప్పుడు
శాయనను కరీంగర్ లోపట చూసిన. అప్పుడు సివిల్
సర్కనే జైలు సూపరిందెంట్ గపండోడు.
హారిలాన్ శారద శారదాయాకు తెచ్చి బాల్య
వివాహాలు బంది చేపించినేడు. రాజస్కోనీ
కూడ. అప్పుడా జైల్ల వండే. ఆ సివిల్ సర్కనే ఈ
దాక్కరు. ‘అయితే నేను యాదికున్న నన్నుమాట’
అనుకుంట నన్ను బల్ల మీద పండచెట్టి పరీక్ష
చేసిందు. చేసుకుంట బెంచ

తండ్రి చంద్రసిత్యే ఒక రథాలి.

- రాము చంద్రమాళ

సన్యాసి.. బుఖి.. అవధూత.. పరితాగి..
మహార్షి.. బైరాగి.. విరాగి.. ముముక్షువు..
వీళ్ళంతా ఎవరు?

అ० దరూ ఒకేలాగ ఈ భౌతిక ప్రపంచానికి
అంతరంగిక కారణాల వల్ల స్థాచీకి ఇంకా ఇంకా ఎడంగా
జరిగొత్తూ.. ఈ జీవిత పరమార్థం ఇప్పుడనుభవిస్తున్నది
కాదనీ.. దీనికి అతీతమైన మరో ప్రపంచమేదో ఉన్నదనీ.. దాన్ని
తెలుసుకొని.. శాంతినీ.. ప్రశాంతతనీ.. తద్వారా సార్థకతను
పొందాలని అన్మేషిస్తూ.. అన్మేషిస్తూ.. అ స్నేహ అప్ప సేవ్
'ఫలగంగ్ శైల్య' అపుతున్నవాళ్ళేనా? ఆ ఆకాంక్ష విముక్తా?
విముక్తయితే అంతిమంగా అంత్యమా? జీవితానికి ఒక కొన
జననమైతే.. మరొక కొన మరణమేనా? ఈ రెండు అంత్య
చిందువుల మధ్య దూరమెంత?

వెదుకులాట.. నిరంతరమూ.. అవిక్రాంతమూ..
అవిరామమూ.. అనంతమైన వెదుకులాట. ఈ
అన్మేషాకాంతతీనే.. ఇక్కడకు.. ఈ పవిత్ర గోవరీ నది
తీరంపై వెలసిన నర్సక్కు పల్లెకు రావడం.
యాథై రెండెండ శాంతన్న.. అప్పుడెప్పుడో ఉన్మాచియా
విశ్వవిద్యాలుయ అంగసీరింగ్ కాలేజీలో వెటులల్సి చదివి
ప్రపంచంలోకి అడుగుపెట్టాడు. కుటుంబమూ, సమాజమూ
ఏమంటుందంటే.. 'ఉద్యోగం పురుషలక్షణం. కాబట్టి ఉద్యోగం
చేయాలె.. నెలంలా జీతం సంపాదించాలె. తల్లిదంపులనూ,
పెళ్ళాం, పిల్లలనూ సాధాలె. అంతే, జీవిత లక్ష్మణ నెరవేరిస్టో
ఇక అని.

అసలు ఈ 'సాదుడు' అంటే ఏమిటి. వాళ్ళకు తిండి బట్టా,
ఇతర సకల ఆర్థిక అవసరాలనూ బాధ్యతతో కూడుకున్న
అన్నిచేయాతలనూ అందించడమే కడా. అయితే ఆత్మ
సంబంధమైన వాలీని హృదయసంబంధ అనుబంధాలనూ..
ఇతరేతర సున్నితి మానవియ సంవేదనలనూ.. ఈ 'సాదుడు'
లో వెదుక్కోగలమా?

ఇప్పుడు ఇన్నేళ్ళ ఈ భార్యాపీటలూ.. మొన్నెటిదాకా ఉండి..
ఇటీపలే గతించిన తల్లిదంపులూ.. సోకాల్స్ పెద్దో తింటాం..
చేస్తే ముండమోస్తాం' బాపతు పెదువులై బట్టి కాకి బంగారపు
నప్పులతో అస్తో ఏ కన్సుర్మాలైని తోబుట్టువులు, బంధువులు,
స్నేహితులు.. వీళ్ళంతా ఒక ముసుగు మూక. వాలా పరకు
'నువ్వునే ఏంతస్తావ్.. మేమెనే ఏమిస్తావ్' తరహో రిలేషన్స్.

ఒక మెటల్లీని పుటునిగా మొట్టమొదట మధ్యపడే క్షీరంలోని దుర్గ జిల్లాలోని.. బిలాయ్ స్టీల్ ప్రోట్ లో చార్స్ ఇంజెనీర్గా ఉద్యోగం. ఇనుము, ముఁజి భినజిం, మాగైల్ట్, హెమటైట్, డోలమైట్, సున్నపురాయి, కార్బన్.. ఇప్పనీ

బయటికొచ్చి చూస్తే.. అంతా పచ్చని
పచ్చిక గడ్డి. అటు ప్రశాంతంగా
ప్రపహిస్తూ గోదావరి. నిద్రలో
నడుస్తున్న మనిషిలా శాంతన్న
నడిచి పచ్చి ఒక దేవదారు చెట్టు
మొదట్లో కూర్చుని.. ఆకాశంలోకి..
తనను బయటికి పిలుచుకుని
వచ్చిన చంద్రునిలోకి.. చూస్తూ
కళ్ళ మూసుకున్నాడు.

కలిపి వంట భ్రాష్ట ఘర్సోలో ఎక్కిటూక్కన్. వేల వేల డిగ్గిల
ఉప్పోగ్రతల్లో ఖనిజాలను వేడి చేస్తూ పోతున్నప్పుడు.. లోఫోల
అసలు తత్పుం బయటపడుతూ ఉంటుంది.

మనుషుల రంగు, ప్రవర్తన, నిజ స్వరూపం కూడా ఉప్ప
లోహంలాగా జీవితం గడుస్తున్న కొద్ది బయటపడుతూ
ఉంటుంది. అప్పుడు తెలుస్తుంది.. నిజమైన నిజం కార్ల్
మార్క్స్ చెప్పినట్టు 'మానవ సంబంధాలన్నీ వ్యాపారాత్మక
ఆర్థిక సంబంధాలే'నని. కానీ.. అప్పుడు ఏం చేయగలరు
ఎవరైనా. చెరువులోని సీళ్ళు చెరువు వెనుక పడ్డ తర్వాత. గాన్
జొట్టాడ హ్యాండ్.

అంతా భ్రాంతి అని తెలుసుకుని విసిగిపోయాడు.
అలసిపోయాడు శాంతన్న.
శాంతన్న ఏమి గ్రహించాడంటే.. 'ఇంతవరక
తనకు తెలిసిన జీవితం కంటే.. ఇంకా తెలియనిది..

తెలుసుకోవలసిందీ ఏదో ఉంది' అని.

అ 'ఏదో ఏమిటి?

చటుక్కున అలోచించడాన్ని కత్తితో కోసినట్టు ఆపేసి..

శాంతన్నప్పక్కనే నిశ్శబ్దంగా ప్రవహిస్తున్న నిర్వల, నిశ్శల
గోదావరి నదీ జలాల్లోకి మెలమెల్లగా దిగాడు మోకాళ్ళ వరకు.
తల్లి ఒడిలోకి అంబాదుతూ పుస్తున్న పసిబాలుని వల.

చల్లని సీళ్ళు అతన్ని పులకింపజేస్తూ ఒక కొత్త

అనుభూతిని అందించాయి.

అప్పుడు నమయం దాదాపు రాత్రి ఎనిమిది గంటలైంది.

ఎదురుగా అటు తీరంటై అప్పుడే ఉండుయినా.. వచ్చగా..
బంగారు రంగులో పూర్తిము చందురు.

'ప్రకృతి ఇంత అందంగా, ఇంత ప్రశాంతంగా, ఇంత
నిశ్శబ్దంభిరంగా మనోళ్ళంగా ఉంటుందా' అనుకున్నాడు
శాంతన్న.

○○○

శాంతన్నను ఎవరో పిలుస్తున్నట్టినిపించి మెలకువ
వచ్చి.. సకల భౌతిక స్పృహలనూ కోల్పోయి బెడ్ ప్రెసుండి
లేచి అడుగులో అడుగేస్తుకుంటూ నడిచి వెళ్ళి మెల్లగా వాకిటి
తలుపు తెరియాడు.

అశ్వర్యం.. ఎదుట.. ధగ ధగా తాముపర్వంలో

మెరిసిపోతూ.. పంచుడు. ముందట నిలబడి...

'శాంతన్న.. నీ అన్నేషణ నాకు తెలుసు.. ఏమి కావాలి
నీకు'

'సాకేమీ వధ్య మహాప్రభో.. అనుగ్రహించు అంతే'

అన్నాడు.

'తథాన్న.. మాయమైపోయాడు చందురు.'

బయటికొచ్చి చూస్తే.. అంతా పచ్చని పచ్చిక గడ్డి. అటు

ప్రశాంతంగా ప్రవహిస్తూ గోదావరి.

నిద్రలో నడుస్తున్న మనిషిలా శాంతన్ననడిచి పచ్చి ఒక
దేవదారు చెట్టు మొదట్లో కూర్చుని. ఆకాశంలోకి.. తనను

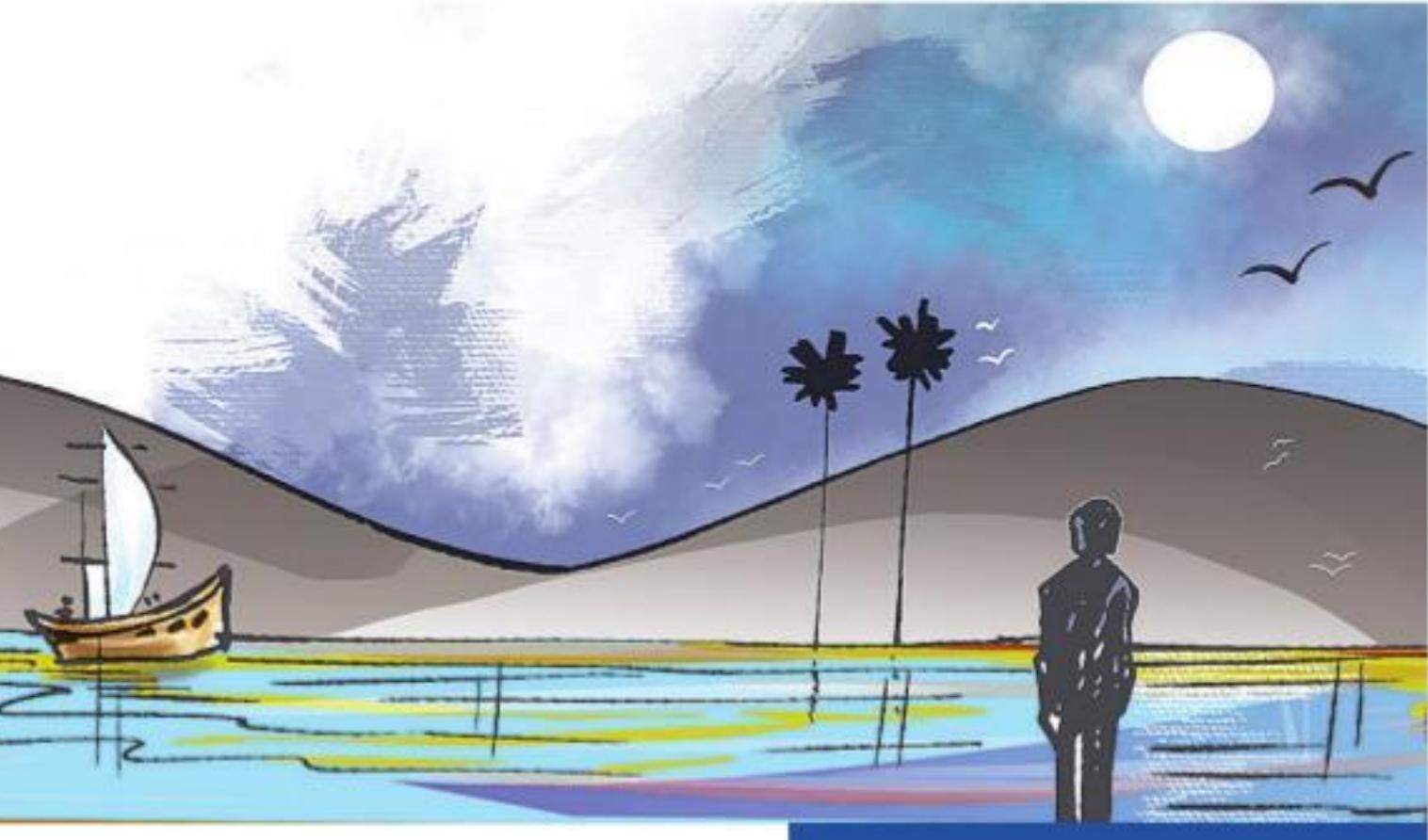
బయటికి పిలుచుకుని వచ్చిన చందునిలోకి.. చూస్తూ కళ్ళు
మూసుకున్నాడు.

○○○

శాంతన్న వయసు ముపై రెండు.
ఆ శీతాలం ఉదుయం.. తన ఇద్దరు ముగ పిల్లలు.. ఒకరు
తొమ్మిదేట్లు.. మరొకరు ఏడు. ఇద్దరూ సూర్య యూనిపాంలో..
నిక్కర్చు, హోఫ్ పర్టలతో.. చెరో దిక్కు చెరో చిబికెన వ్రేళ్ళను
పట్టుకుని నడుస్తూ..

భిలాయ్ స్టీల్ నిటి.. స్కోర్ ఎనిమిది.. క్వార్టర్ సడుమ
జందిరా గార్డెన్. అన్నే బొట్టమల్లె చెట్లు.. ఇరువైపులా..
బొక్కక్కటి ఆకాశమెతు.

కింద నేలపై.. రాత్రంతా కమపులు కుప్పులుగా రాలిపడ్డ
బొట్టుపట్లు పూలు. గాలినిండా మధురమైన మెల్లిపించే
పూల పరిమళం. నున

'రెండు కళ్ళంబే.. రెండు ఆకాశాలు నుమతి. రెండు సముద్రాలు కూడా. ఇప్పుడు మనం మాటల్లాడుకుంటున్నాం అంటే.. రెండు సముద్రాలు ఒకదానితో ఒకటి కలబోసుకుంటూ సంభాషిస్తున్నట్టు.. ' ఇంకేదో అంటున్నాడు తను. ఆ క్షణం సుమతి.. పిచ్చిగా.. భయంగా.. హన్యాగా శాంతస్నావంక చూసింది. కళ్ళు సముద్రాలని చాలామండికి తెలియదు గదా.

పెద్దోడు శంకర్ ఐబి బాంబే సుంచి ఎం.టెక్ హర్షా చేసుకుని.. క్యాంపస్ ఇంచర్చ్యాలో ఉద్యోగిం సంపాదించుకుని అమెరికాక 'ఓఫెన్ వర్ల్డ్' కంపెనీలో చేరుతానని.

'ఎందుకు?..' అన్నాడు శాంతస్న.

'ఎందుకేంది.. దబ్బుకోసం. స్టైట్స్.. కోట్టకు కోట్లు దాలట్లు.. పెద్ద బంగళా.. బోలెడు లగ్గర్లిన్.. బెంజ్ కార్లు'

'మరి ఈ దేశం.. నిన్ను తమ ట్యూక్స్ డబ్బులతో ఈ దేశ ప్రజలు.. కూలీలు.. బిచ్చగాళ్ళు.. పాలపాడు.. పాకిపాడు.. పాన్ డబ్బా పాడు.. అందరూ ఒక్కో ఐబియన్ మీద ఇరవై లక్షలు ఖర్చు చేసి చదివిన్తే.. ఈ దేశానికి.. ఈ ప్రజలకు సేవ చేయకుండా.. నీ సుఖాలను నుపు వెదుక్కుంటూ అమెరికా వెళ్లావా? ట్రోచాం.. నో' అని అరిచాడు శాంతస్న.

కానీ.. అమ్ముసుమతి అంది 'ఆయనో పిచ్చోడు.. సువ్యోధించా.. అంతా నేను చూచుకుంట.. అంది ఖచ్చితంగా.

గాయపడ్డ హృదయంలో కూడా సముద్రమే ఉంటుందని శాంతస్నకు తెలిసింది ఆ క్షణం.

చిన్నోడు కూడా అంతే.. నేను ఆస్తేలియా పోత.. ఐబిఎం అహముదాబాద్ నుండి ఎంబిఎ ఐబిగానే'

శాంతస్నకు తెలుసు పాడా.. వాని ఆన్నా.. వాని తల్లి అందరూ ఒకబోనని. వాళ్ళు అతని మాటను అస్తిలే వినరని.

మో.. నాలుగేళ్ళకు ఒకే వేదికపే అమెరికాలో ఉండే భారతదేశ పైగేబెండ్ తల్లిదండుల అడ పిల్లలతో రెండు పెళ్ళిళ్ళు.. న్యాయార్కులో.. ఒకరు డెటాయట.. ఇంకోకరు బోస్టన్లలో స్థిరపడారు.

ముర్తి ఆరేళ్ళలో.. ఇశ్వరికి ఇశ్వరిద్దరు పిల్లలు.. అందరూ ఆడపిల్లలే.

ఈ మధ్య సుమతి అరుసార్లు.. శాంతస్న అనే తను రెండు సార్లు అమెరికా వెళ్ళిచ్చి,

భారతదేశానికి ఐబోసారి.. గత మార్చిలో మొత్తం అమెరికా ఆర్థరూ పచ్చారు వేసవి సెలవులకు.

వెళ్ళిపోయేటప్పుడు.. 'తాతయ్యా.. ఈ సారి నానమ్మ.. అంటే.. మినెన్ శాంతస్న అలియాన్ నానమ్మ మాత్రినే వెసుంది. ఇక ఇండియాకు రాడు. మేఘైతే ఇక ఎప్పుడూ ఇండియాకు రాము.. పుయ్ హేట్ ఇండియా' అన్నారు ముక్క కంరంతో.

చుట్టూ ఉన్న అందరూ పకుపకా సప్పుతూ..

**ప్రకృతిలో.. దేశ్శి
తీసుకున్నాచెట్టు..
మట్టి.. నది.. పర్వతం..
పక్కి.. పశువు..
అకాశం.. ఏదైనా ఏదీ
ఒకదాన్ని ఈ మనిషికి
ఇచ్చేదే.. ఇస్తూ ఆ
ఇవ్వడంలో తన
ఉనికిని సార్కం
చేసుకునేవే.**

పిల్లల ముద్దు ముద్దు మాటలను 'ఎంజాయ్' చేసున్నారు. నానమ్మ మతి కూడా ఒక రకమైన మైకలో సమాచైపోయింది ఎప్పుడో.

'జోనా సుమతి' అని గాధిదంగా అన్న శాంతస్నతో.. అంది సుమతి.. 'కర్కె.. ఇంక్కేముందంటి బాడిద.. నేను కూడా అక్కడే ఉంటా.. అప్పుడప్పుడు మీరొచ్చిపోదురుగాని' అంది.

కడుపు నిండిన వలసలు కొన్ని.. కడుపు మండిన వలసలు మరికాన్ని.

మనుమల మద్ద కూడా ఇక జీవితంలో ఎప్పుడూ కలవకుండా విడిసే సముద్రాలు విసరిస్తాయిని శాంతస్నకు తెలిసింది ఆ క్షణం వరమ సత్పుష్టమై.

జీవితం చిన్నది.. విలువైనది..

అహార్షువైనది.. మహిమాన్నిప్పుత్తునది.. పట్టి గిట్టి అంతరిస్తూ తప్పక నశించిపోయిది.

ప్రకృతిలో.. దేవీతీసుకున్నాచెట్టు.. మట్టి.. నది.. పర్వతం.. ఏదైనా ఏదీ ఒకదాన్ని ఈ మనిషికి ఇచ్చేదే.

ఇస్తూ ఆ ఇప్పుడంలో తన ఉనికిని సార్కం చేసుకునేవే. కానీ ఈ మనసులు ఇప్పుడమనేదే మరిచిపోతూ.. ప్రకృతినియమాలకు విరుద్ధంగా.. కేవలం తీసుకోవడంలోనే తలమునకలై.. ఎందుకిలా పశువులక్కన్నాచేసంగా మారుతున్నారు?

'వినాశకాలే వేపరీత బుద్ధేనా ఇది'

అర్పునా.. ఈ ప్రకృతికి కొన్ని స్వయం

నిరీతి, స్వయం చాలిత నియమాలు భర్యాలూ ఉన్నాయి. నానములు అ ప్రకృతి ధర్మాలు భంగపరి ఉల్లంఘించినిపుడు.. సర్వమూడానికి దేవతలు విరుద్ధంగా.. కేవలం తీసుకోవడంలోనే తలమునకలై.. ఎందుకిలా పశువులక్కన్నాచేసంగా మారుతున్నారు?

ముర్తి ఆరేళ్ళలో.. ఇశ్వరికి ఇశ్వరిద్దరు పిల్లలు.. అందరూ ఆడపిల్లలే.

ఈ మధ్య సుమతి అరుసార్లు.. శాంతస్న అనే తను రెండు సార్లు అమెరికా వెళ్ళిచ్చి,

భారతదేశానికి ఐబోసారి.. గత మార్చిలో మొత్తం అమెరికా ఆర్థరూ పచ్చారు వేసవి సెలవులకు.

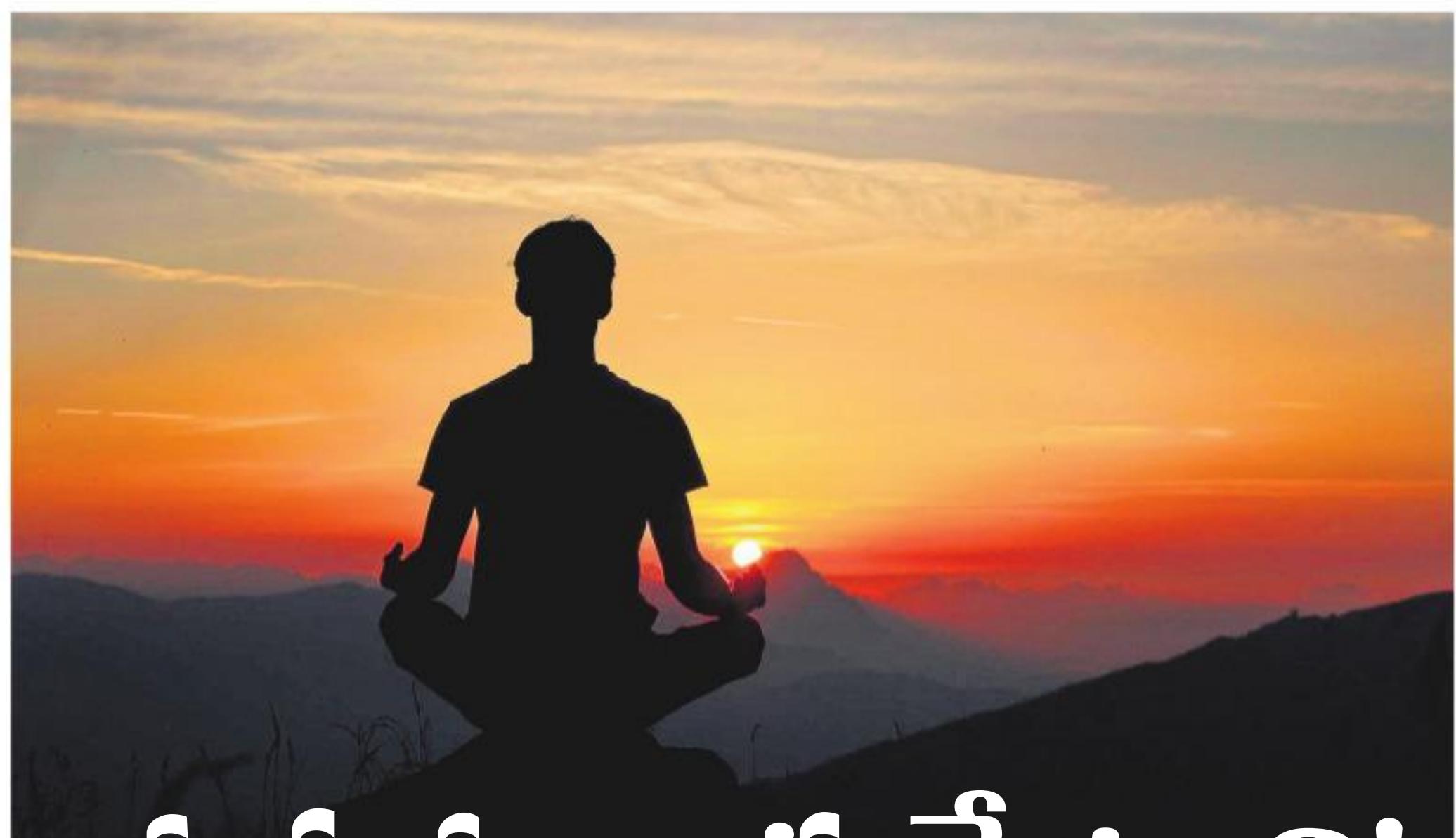
వెళ్ళిపోయేటప్పుడు.. 'తాతయ్యా.. ఈ సారి నానమ్మ.. అంటే.. మినెన్ శాంతస్న అలియాన్ నానమ్మ మాత్రినే వెసుంది. ఇక ఇండియాకు రాడు. మేఘైతే ఇక ఎప్పుడూ ఇండియాకు రాము.. పుయ్ హేట్ ఇండియా' అన్నారు ముక్క కంరంతో.

చుట్టూ ఉన్న అందరూ పకుపకా సప్పుతూ..

- ఫోన్: 93901 09993

విశ్వాస్సం

మనిషి ఎప్పుడూ ఆశతే జీవిస్తుంటాడు. పూర్ణచర్ గురించి ఆలోచిస్తూ.. అక్కడేదో స్వర్గం ఉందనుకుంటాడు. అతనెప్పుడూ 'ప్రెజెంట్ స్టోర్'లో జీవించడు. అతని బంగారు భవిష్యత్తు ఇంకా రాలేదు, రాబోతోంది అనే నమ్ముతుంటాడు. అది అతడ్ని ఉత్సాహంగా ఉంచుతుంది. ఎందుకంటే అతడు అనుకున్నవన్నే తొందర్లోనే నెరవేరబోతున్నాయనే ఆశ! అందులో గొప్ప సంతోషం ఉంది. కానీ, తన ముందున్న ప్రస్తుతంలో మాత్రం కష్టపడుతుంటాడు. బాధపడుతుంటాడు. రేపటి రోజున తన కలలన్ని నిజమవ్యబోతున్నాయనే ఆశవల్ల అన్ని మర్పిపోతుంటారు. రేపు అనేది ఎప్పుడూ జీవితం ఇచ్చేదిగానే ఉంటుంది!

యోగ్ నీ ఇక్కడే ఉంది!

కొ నీ, పరిస్థితి మారిపోయింది. గతంలో ఉన్న పరిస్థితి మంచి మంచి కాదు. ఎక్కప్పుడు ప్రపంచంలో ఉత్సాహం నిండి ఉండి ఉండేది. కేవలం ప్రస్తుతం మాత్రమే ఉంది, రేపు అనేది ఉండేది ఉన్న అన్నట్టు బాటికేవాళ్ళ కాబట్టి, అపుటివాళ్ళకు దిద్దుపై అనేదే ఉండేది. అప్పిపెన్ అనేది ఇప

ఎడాలెట్ కోస్ట్ నుండి!

వాగులన్నాక నదుల్లో కలవాలి. నదులన్నాక సముద్రంలో కలవాల్సిందే! అది ప్రకృతి సహజం. కానీ, ఆ సహజ గుణానికి విరుద్ధంగా ప్రవహించే నది ఒకటి ఉండని తెలుసా? . వందల కిలోమీటర్ల దూరం ప్రవహించే ఆ నది.. ఎందులోనూ కలవకుండా ఎడారి ఇసుక తిన్నెల్ల మాయమవుతుంది. ఎన్నో ఏండ్లు గడుస్తున్నా ఆ నది గుణం ఏంటో రీసెర్చ్ చేసేవాళ్లకి అంతుచిక్కడం లేదు. పైగా ఇది ఎక్కడో కాదు.. మన దేశంలోనే ఉంది!. ఆ నది పేరే లూని.

న దులంటేనే దాదాపుగా మంచి నీటితో నిండి ఉంటాయి.
వాగులు, వంకలు, ఉపనదుల్లోని నీరు నదుల్లోకి చేరి
.. ఆఖరిలో ఏ సముద్రంలోనో లేదంటే మహాసముద్రంలోనో
కలుస్తాయి. మన దేశంలో దాదాపుగా అన్ని నదులు
తూర్పు దిశగా ప్రవహించి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తాయి.
ఒకటో రెండో నదులు మాత్రం పశ్చిమ దిశగా ప్రవహించి..
అరేబియన్ సముద్రంలో కలుస్తాయి. కానీ, పశ్చిమ దిశగా
ప్రవహిస్తూ.. ఏ సముద్రంలో కలవని నదిగా లూని నది ఒక
ప్రత్యేకతని సంతరించుకుంది. రాజస్థాన్ లో ఉన్న ఈ నది
ఎక్కువ భాగం ఎడారి గుండా ప్రవహించడం ఒక విశేషమైతే..
అందులో ఎక్కువ భాగం ఉప్పు నీటితో ప్రవహించడం మరో
స్పృష్టాలిటీ.

కొంచెం నీరు.. కొంచెం ఉప్పు
అజ్ఞీర్ జిల్లా ఆరావళి పర్వతశ్రేణుల్లోని 772 మీటర్ల ఎత్తులో
ఉండే నాగా హాల్స్ బండరాళ్ల నుంచి లూని నది ప్రయాణం
మొదలవుతుంది. ఈ స్టోర్టింగ్ పాయింట్ వద్ద ఈ నదిని
సగర్మతి(Sagarmati) అని పిలుస్తారు. అక్కడి నుంచి నైరు
దిశగా గుజరాత్ వైపు నదీ ప్రవాహం ఉంటుంది. గోవింద
ఘడ్ దగ్గర సరస్వతి నది దీనిలో కలుస్తుంది. అక్కడి నుంచి

A wide, muddy river flows through a lush green landscape. The river's banks are lined with dense green vegetation, and the water is a light brown color. In the background, there are more green fields and trees under a clear blue sky.

దీనిని ‘లూని’ నది అని పిలుస్తారు. నాగోర్, పాలి, జోడ్ పూర్, బార్కుర్, జాలోర్ జిల్లాల గుండా 495 కిలోమీటర్ల ప్రయాణం సాగుతుంది. అలా ఊర్లు అన్నీ దాటుకుంటూ థార్ ఎడారిలోకి అడుగుపెడుతుంది లూని. ఆఖరికి రన్న ఆఫ్ కచ్ (గుజరాత్) ఈశాన్య భాగంలోని బెరైన్ దగ్గర ఇసుక దిబ్బల్లో సన్ననిధారగా మాయమైపోతుంది లూని. మొదటి వంద కిలోమీటర్ల వరకు ఈ నదిలో మంచి నీరు ఉంటుంది. బార్కుర్ జిల్లా బాలోత్రా దగ్గర ఉప్పునేలల కారణంగా నది నీరు మొత్తం ఉప్పగా మారుతుంది. ఆ తర్వాత చాలాదూరం నది ఇదే టేస్ట్స్తో ప్రవహిస్తుంది. సంస్కృతంలో ఉప్పుని లవణరవి, లవణవతి అంటారు. అందుకే ఈ నదిని ‘లూని’ అనే పేరుతో పిలుస్తున్నారు. ఇంగ్లీష్లో లూనిని ‘సెలైన్ రివర్’ అని పోవ్గా పిలుస్తుంటారు.

ఉద్ఘాటనలు

తక్కువ వర్షపాతం, ఎక్కువ వేడి వల్ల ఈ నదిలో ఎప్పుడూ వాటర్ ఫ్లో తక్కువగానే ఉంటుంది. అదే టైంలో నీరు త్వరగా ఆవిరి అయిపోతుంటుంది కూడా. కొండలు, ఊళ్లు, పల్లవు ప్రాంతాలు దాటుకుంటూ ఎడారి గుండా నిదానంగా సాగుతుంది లూని. అయితే ఇసుక మెట్టెలు ఎక్కువ లోతుగా లేకపోవడంతో.. ఎంత నీరు చేరినా నది మరీ లోతుగా ఉండదు. ఒకవేళ నీటి ఉధృతి ఎక్కువగా వచ్చినా.. వెడల్పుగా ప్రవహిస్తుంటుంది. ఆ టైంలో తీర ప్రాంతాలు ముంపునకు గురవుతుంటాయి. లూని నది బేసిన్ మొత్తం 37 వేల చదరపు కిలోమీటర్లు పైనే ఉంటుంది. ఎప్పుడూ ఎండిపోయినట్లు

ఉండే ఈ నది.. వానాకాలంలో మాత్రం చాలా దేంజర్ . సడన్గా వచ్చే వరదలు తీవ్ర ప్రభావం చూపిస్తుంటాయి. సాధారణంగా వానాకాలంలో 200 మిలీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదు అవుతుంది. ఆలాంటిది 2006లో ఏకంగా 601 మిలీమీటర్ల వర్షపాతం రికార్డు అయ్యింది. దీంతో ఎండిపోయిన పాయలా ఉండే ఈ నది.. సముద్రంలా ఉగ్రరూపం దాల్చింది. ఆ దెబ్బకి బార్కర్ జిల్లాలో 25 అడుగులోతు నీరు చేరి.. వందల సంఖ్యలో పశువులు చనిపోయాయి. పదుల సంఖ్యలో మనుషులు కూడా బలయ్యారు. 2010లో, 2017లో మళ్ళీ అది లెవల్లో వరదలు వచ్చాయి. అయితే 2010లో పెద్దగా నష్టం వాటిల్లకపోగా, 2017లో మాత్రం చాలామంది చనిపోయారు. ఇలా ఫ్లావ్ ఫ్లాంక్ తోనూ ఈ నదిపేరు అప్పుడప్పుడూ వార్తల్లో వినిపిస్తుంటుంది.

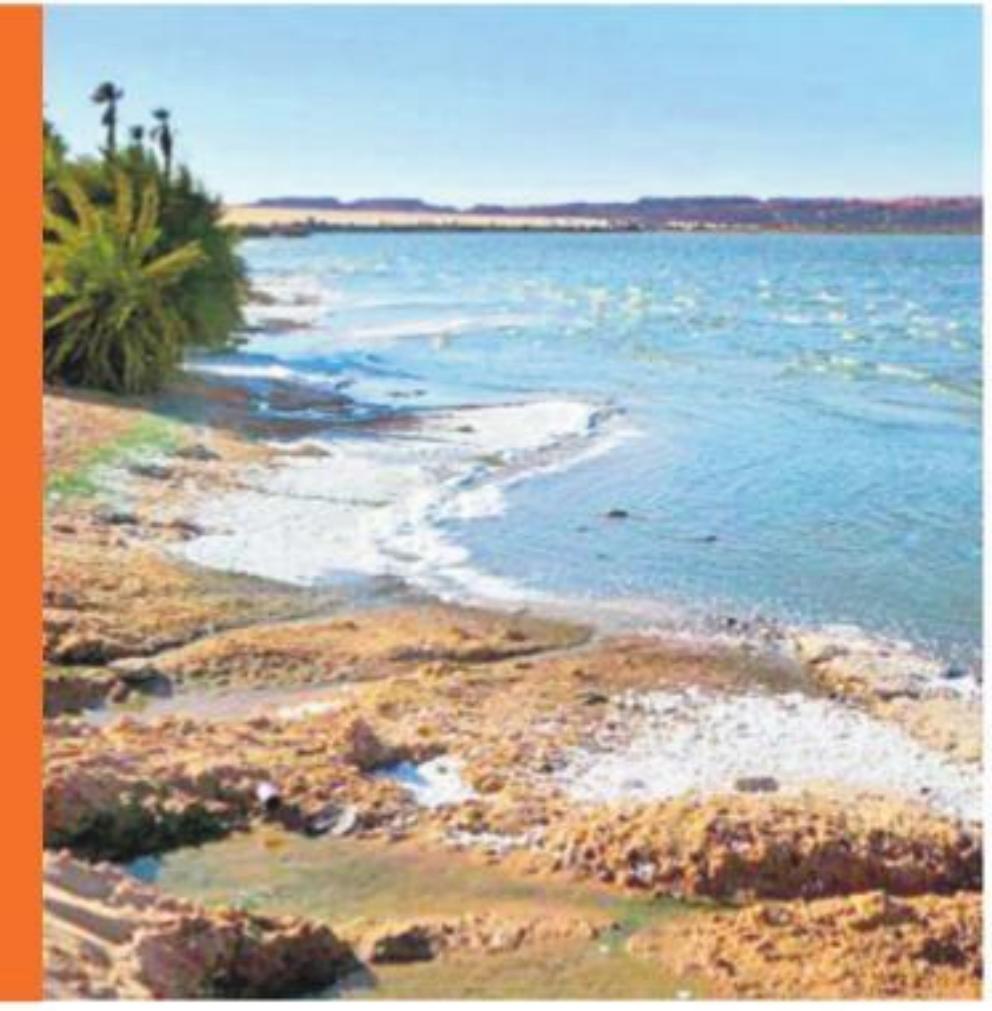
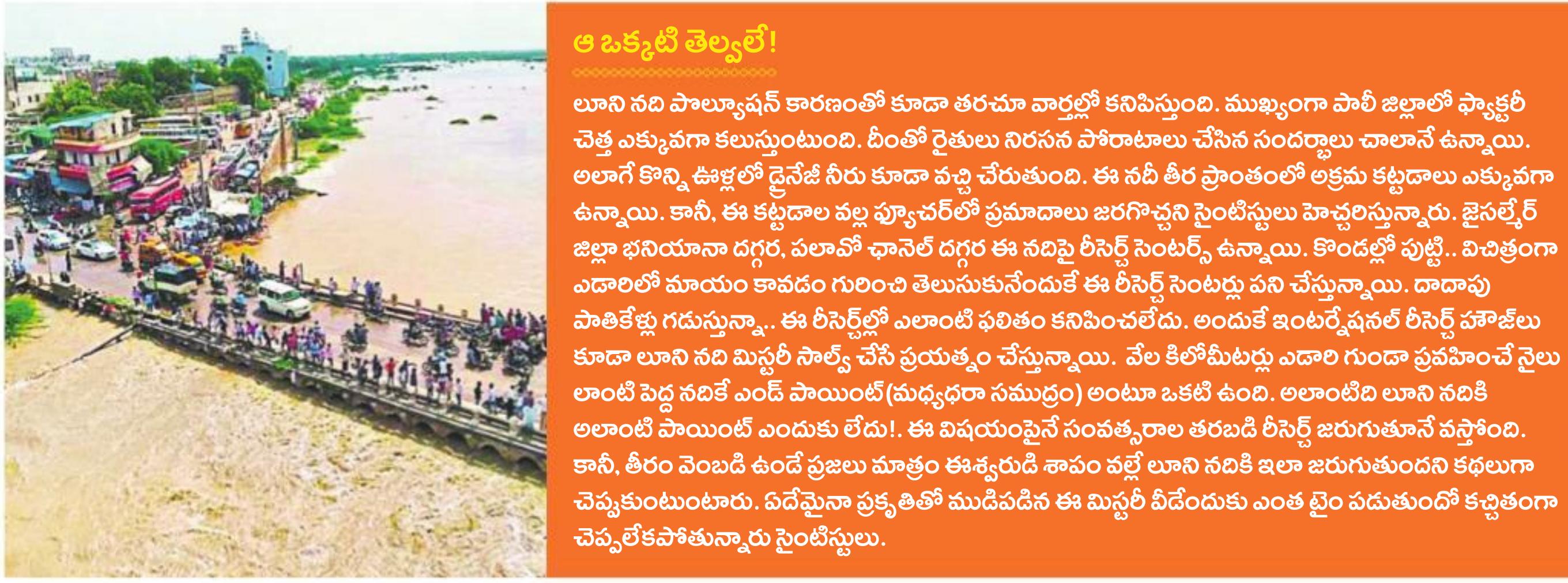
ఉన్నతి ప్రాచీన కాలంలోనే విషయాల ప్రాచీన పరిచయాన్ని కొనుటకు మాత్రం అవసరం కాదని. ఈ ప్రాచీన పరిచయాల ప్రాచీన పరిచయాన్ని కొనుటకు మాత్రం అవసరం కాదని. ఈ ప్రాచీన పరిచయాల ప్రాచీన పరిచయాన్ని కొనుటకు మాత్రం అవసరం కాదని. ఈ ప్రాచీన పరిచయాల ప్రాచీన పరిచయాన్ని కొనుటకు మాత్రం అవసరం కాదని.

కలర్స్‌వుల్ వ్యాచ

లూని నది లీసెర్చ్‌కి.. ఇప్పుడు చెప్పుకోబోయే
మరో వాటర్ మిస్టర్‌కి దగ్గర సంబంధం ఉంది.
ఈ రెండింటి లీసెర్చ్‌ని ఇంటర్వ్యూపునల్ వాటర్
లీసెర్చ్ ఇనిస్టిట్యూట్, ఓపునోగ్రఫీ అఫ్ యూకే
సైంటిస్టుల టీమ్‌లే డీల్ చేస్తున్నాయి. ఇంతకీ
ఈ రెండో వింత ఏంటంటే.. రెండు
మహాసముద్రాలు కలిసే 'ది గల్వ్ అఫ్ అలసాక్':
“రెండు సముద్రాలు కలిసే చోటు.. కానీ, అవి
కలవవు!”. కనుాఫ్ డింగీగా ఉంది కదా. అదొక
సామేత. ఈ సామేత పుట్టింది కూడా ది గల్వ్
అఫ్ అలసాక్ మిస్టర్ నుంచే. అలసాక్ తీరం దగ్గర
ఉంది ఈ పాయింట్. ఈ పాయింట్ దగ్గర
అట్లాంటిక్, పసిఫిక్ మహాసముద్రాలు
కలుస్తాయి. ఆ వ్యాయ కలర్ పుల్ గా ఉంటుంది.
ఒకవైపు ఫసిఫిక్ మహాసముద్రంలోని నీరు లైట్
కలర్ బ్లూ రంగులో, మంచి నీటి రుచితో
ఉంటాయి. మరోవైపు అట్లాంటిక్ సముద్రపు
నీరు ఉపగా, డార్క్ రంగులో ఉంటాయి.
సాధారణంగా నదులు సముద్రంలో కలిసే చోటు.. నీటి
గాఢత, రుచి కలిసిపోతుంది. కానీ, ది గల్వ్ అఫ్
అలసాక్ వద్ద అలాంటిదేం జరగలేదు. ఒకవేళ
టెంపరేచర్, ఉప్పుదనం వల్ల అలా జిలగిందని
అనుకుంటే.. మిగతా సముద్రాల విషయంలో
అలా ఎందుకు జరగలేదన్నది చాలామంది
సైంటిస్టుల వాదన. అయితే జనాలు మాత్రం
ఇదంతా సముద్రుడి మాయ అని నమ్మతారు.
ఈ మిస్టర్ ఏంటన్నది సైంటిఫిక్‌గా ఇంతవరకు
ఏం ప్రావ్ కాలేదు.

పేరుంది. లూని అందాలు బాలోత్రా దగ్గర చూడముచ్చటగా ఉంటాయి. అలాగే ఆధ్యాత్మికంగా కూడా ఈ నది ఎంతో ప్రాచుర్యం పొందింది. మార్చు నెలలో జరిగే ధార్ పండుగ టైంలో లక్ష్ల మంది ఈ నది పాయల్లో పుణ్యస్నానాలు చేసారు.

- ముబార్కీ

మన ద్వారికణ

రెండు దేశాల మధ్య నిత్య జగద్. సరిహద్దులో రీజూ సైన్యం కవ్యంపు చర్యలు. కానీ, ఆ ఉఱు మాత్రం అవేం పట్టనట్లు ఉంటుంది. వాళ్లవి ప్రశాంతమైన బతుకులు. వాళ్లవే కాదు.. అక్కడికి వెళ్లే టూలిస్టులవి కూడా. మనదేశానికి చైనాకి బార్డర్ లో ఉన్న ఆ విలేజ్ పేరు 'మన'. లాస్ట్ విలేజ్ ఆఫ్ ఇండియాగా తఱ ఉఱికి ఒక విడెంటిటీ కూడా ఉండండియ్.

ఉత్తరాఖండ్ చమోలి జిల్లాలో ఉంది ‘మన’ గ్రామం. ఈ ఊళ్లో 180కి పైగా కుటుంబాలు బతుకుతున్నాయి. జనాభా 600పైనే(2018 లెక్కల ప్రకారం). మార్చాస్, జాడ్స్, భోటియా తెగల వాళ్లు జీవిస్తుంటారు. చలికాలం ఈ ప్రాంతం మొత్తం మంచుతో నిండిపోతుంది. ఆ టైంలో పల్లపు ప్రాంతానికి వెళ్లి గుడిసెలు వేసుకుంటారు. ఇదొక టూరిజం ప్రాంతం. చలి ఎక్కువగా ఉండడంతో టీ, కాఫీ కార్బూర్స్ బిబీగా నడుస్తుంటాయి అలాగే లోకల్ ప్రొడక్షన్లు అమృకం, పుడ్ సెంటర్లు ప్రధాన ఆదాయ వనరులు. టూరిస్ట్ గైడ్స్ గా పనిచేస్తా చాలామంది బతుకు వెళ్లదీసునారు.

వ్యాసుడి శాపం.. భీముడి పాదం

ఈ గ్రామం.. టూరిజం
 పరంగానే కాదు
 ఆధ్యాత్మికంగానూ చాలా
 ఫేమస్. వ్యాస మహర్షి
 ఇక్కడి గుహల్లోనే వేదాలు,
 భగవద్గీత, రాశాదని
 చెప్పుంటారు. వ్యాసుడు
 ఒక గుహలో కూర్చుని మహాభారతం చెప్పుంటే.. వినాయకుడు
 మరో గుహలో కూర్చుని రాశాదని ప్రచారంలో ఉంది. అందుకు
 సంబంధించిన రెండు గుహలు ఇక్కడ ఉన్నాయి. అయితే ఈ
 కథలో కొన్ని ఆనుమానాలు ఉన్నాయి (అంతదూరంలో కూర్చుని
 విని.. ఎలా రాశాదని?). ఇక్కడి ఆధ్యాత్మిక వాతావరణంలో
 అవేం పట్టించుకోరు చాలామంది. అంతేకాదు సరస్వతీ నదికి
 సంబంధించిన ఒక కథ ఇక్కడ బాగా ప్రచారంలో ఉంది. తన నీళ్ల
 చప్పుళ్లతో వ్యాస మహర్షికి సరస్వతీ నది భంగం కలిగించిని..
 దాంతో కోపంతో వ్యాసుడు ‘కనిపించకుండా.. ప్రవహించమని’
 శాపం పెట్టాడని ఒక కథ ప్రచారంలో ఉంది. అందుకే చాలాచోట్ల
 నది రాళ్ల కిందుగా శబ్దం లేకుండా ప్రవహిస్తుందని చెప్పుంటారు
 స్థానికులు. ఈ నదీ ప్రాంతంలో మరో ఆసక్తికరమైన అంశం.. భీము
 పుల్. కురుక్షేత్రం తర్వాత పాండవులు స్వర్గానికి వెళ్లే టైంలో ద్రౌపది
 సరస్వతి నది దాటేందుకు ఇబ్బంది పడిందట. ఆ టైంలో భీముడు
 ఒక పెద్ద బండరాయిని నది మధ్యలో వారధిగా పడేశాడని, అలా
 ఇక్కడి రాతి బ్రిడ్జీ ఏర్పడిందని కథ చెప్పుంటారు. ఆ రాయి పక్కనే
 20 అడుగుల పాదముడ్ర ఉండడం విశేషం. అది భీముడిదేనని
 నమ్మతుంటారు అక్కడి జనాలు.

ఆర్థిక పర్యావరణ..

మూడు కిలో మీటర్ల దూరంలో బద్రీనాద్ధ పుణ్యక్షేత్రం ఉంటుంది. అడ్వెంచర్ కోసం చాలా ప్రాంతాలు ఉంటాయి ఇక్కడ. వసుధార జలపాతం, నీలకంఠ పర్వతం (క్రీన్ ఆఫ్ గార్యాల్), ఇలా బోలెడనిగ్ పేసులు. ఈ ఊరి నుంచి 50 కిలో మీటర్ల దూరంలో ఛైనా బార్డర్ దగ్గర ‘మన కనుమలు’ ఉంటాయి. ఇక్కడ ట్రైక్షింగ్ కోసం వెళ్తుంటారు చాలామంది. కానీ, జోషిమత్ ఆర్కిస్టేషన్లో పర్మిషన్ తీసుకున్నాకే ఈ ట్రైప్కి అనుమతి ఉంటుంది. హరిద్వార్ నుంచి 275 కిలో మీటర్ల దూరం ‘మన’ గ్రామానికి. బస్సు, టాక్సీలు సౌకర్యం ఉంటాయి. డెప్రోడూన్ నుంచి 315 కిలో మీటర్ల దూరం ఉంటుంది. రెగ్యులర్ బస్సు సర్వీసులు నడుస్తుంటాయి. అయితే హిమాచల్ ప్రదేశ్ లోని చిట్టుల్ గ్రామాన్ని.. మన దేశపు చివరి గ్రామంగా అనుకుంటారు చాలామంది. అది కూడా ఇండో టిబెట్ బార్డర్లో ఉన్నప్పటికీ.. అఫీషియల్ గా లాస్ట్ విలేజ్ మాత్రం ‘మన’నే.

“అప్పా.. ఇది నువ్వు వింటున్నావని నాకు తెలుసు. బుట్ట నిండా చేపలు పడే ఉంటాయి లే. జొగ్గత్తగా ఉండు అప్పా. సముద్రంలోకి పోయేటప్పుడు లైఫ్ జాకెట్ వేసుకోవడం మరిచిపోకు. నువ్వు తాగడం మానేని.. నాతో ఆడుకునే రోజు కోసం ఎదురు చూస్తుంటా”.. పదమూడేళ్ల సుఖిక్క ఓ రేడియో సాక్షిగా చెప్పిన ఈ మాటలు వందల మందిని ఎమోపనల్కి గురిచేశాయి. కానీ, ఇదేంకొత్త ప్రోగ్రామ్ కాదు. ఆ రేడియో స్టేషన్ ఉండే సుఖిక్కలాంటి పిల్లల కోసం.. నిత్యం సముద్రంతో జీవన పోరాటం చేసే వందల మంది జూలర్ల కోసం. దేశంలోనే గంగపుత్రుల కోసం నెలకొల్పిన మొట్టమొదటి ఎంపా రేడియో ఛానెల్.. ‘కడల్ ఒసాయ్’.

លីតុលី.. លីតុលី.. លាត់ប់ សំណងជាប់

మిళనాడులోని రామేశ్వరం బేస్ట్ గా నడుస్తోంది
‘కడల్ ఒసాయ్’ ఎఫ్ ఎం ఛానెల్. 90.4 ఈ
ఛానెల్ ఫ్రీక్వెన్సీ. 2016 ఆగష్టు 15న నెసకరంగల్
ఛారిటబుల్ ట్రస్ట్ సాయంతో ఈ రేడియో ఛానెల్ను
సెటప్ చేశారు. పంబన్కి చెందిన ఆర్కిప్లాంగ్ ఫెర్మాండ్
ఇది ఏర్పడటానికి కారణం. ఈయనే కాదు.. ఈ ఎంఎఫ్
కోసం పని చేసేవాళ్లంతా దాదాపుగా జాలరి కుటుంబాల
నుంచి వచ్చినవాళ్లే. గాయత్రి ఈ రేడియో స్టేషన్ హెడ్
గా పని చేస్తోంది. ఈ ఛానెల్ ఉద్దేశం ఏంటుంటే.. జాలర్లు
ఎలా బతుకుతున్నారు, వాళ్లు, వాళ్ల కుటుంబాలు రోజు
ఎలాంటి సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నాయి, వాళ్ల సరదాలు,
వాళ్లకు.. వాళ్ల ద్వారా సొసైటీకి పనికొచ్చే విషయాల్ని..
ఈ ఎంఎఫ్ సాక్షిగా వినిపిస్తారు. అయితే అదంతా
ఎంటర్టెన్మెంట్ పద్ధతిలో ఉంటుంది. అదే టైంలో
హృదానికి ఇంట్రోడక్షన్ కథనాలతో నడుస్తాయి ఈ ఛానెల్
ప్రోగ్రామ్సు. కిందటి ఏడాది దాకా ఈ ఛానెల్ గురించి
ఎవరికీ పెద్దగా తెలియదు. యునిసెఫ్, యునెస్కోలు
ఎప్పుడైతే ఈ రేడియోతో చేతులు కలిపాయో.. అప్పటి
నుంచి ఈ ఛానెల్ గురించి బయటి ప్రపంచానికి
తెలిసింది.

ಅರ್ಥ

కడల్ ఒసాయ్ అంటే.. సముద్రం నుంచి వచ్చే శబ్దాలు అని అర్థం. ఈ పేరే ఎందుకు పెట్టారంటే.. ఎక్కువ ప్రోగ్రామ్సు సముద్రపు ఒడ్డునే చేస్తారు. ఆ టైంలో అలల సొండ్ ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలుస్తుంది. అందుకే ఈ పేరు పెట్టాం అంటాడు ఫెర్హూండ్. జాలర్ల కోసం.. జాలర్లే నడుపుతున్న ఈ ఛానెల్ ఈమద్యే నాలుగేళ్లు పూర్తి చేసుకుంది. మొత్తం 16 మంది ఎంప్లాయిస్ పని చేస్తున్నారు కడల్ ఒసాయ్ కోసం. వీళ్లంతా ఇంజినీరింగ్ గ్రాడ్యూయేట్స్, పోస్ట్ గ్రాడ్యూయేట్స్. ఆరేలుగానే కాదు.. వాళ్లే స్వయంగా రిపోర్టింగ్ కోసం ఫీల్డ్ కి వెళ్తారు కూడా. ‘చేపలు పట్టి బతకడం నేనెప్పుడూ నామోషీగా షీల్ కాలేచు. కానీ, వేటకి వెళ్తే ఒక బోటులో కొద్దిమందితోనే ప్రయాణించాలి. వాళ్ల అనుభవాల్ని మాత్రమే చూడాలి.. నేర్చుకోవాలి. అదే పది మందితో కలిసి మాట్లాడితే.. అన్నిరకాల విషయాలు తెలుస్తాయి’ అంటాడు 27 ఏళ్ల లెనిన్ రాజ్. ఇంజినీరింగ్ పూర్తి చేసిన లెనిన్.. తన వీకావ్ రోజు మాత్రం తండ్రితో కలిసి పూర్తిగా చేపల వేటకే టైం కేటాయిస్తాడు.

జాలర్ల కథలు.. కవితలు

ಇದ್ದಿ 24 ಬೈ 7 ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ಸು ನಡಿಕೆ ರೆಡಿಯೋ ಚಾನೆಲ್.

స్థాసైటీలో వాళ్ల అనుభవాల్ని ఈ రేడియో ప్రోగ్రామ్ ద్వారా లిజనర్స్‌తో పంచకుంటారు. వాళ్ల కోసం సాలిన్ మంచి కథలు చెబుతుంటుంది. ‘చాలామంది పిల్లలు తమ ఇంటి సమస్యల్ని కూడా నవ్వుతూ చెప్పంటారు. వాటిలో పరిష్కారం అయినవి కొన్ని ఉన్నాయి. తాను కోరుకున్నట్టే సుఖిక్క తండ్రి తాగడం మానేసి.. ఆమెతో గడుపుతున్నాడు ఇప్పుడు” అని చెప్పింది సాలిన్. ఈ ప్రోగ్రామ్ తర్వాత లేదీన్ స్పెషల్ ఉంటుంది. అయితే ఈ ప్రోగ్రామ్కి మరో స్పెషాలిటీ కూడా ఉంది. జాలర్ల భార్యల ముచ్చట్లతో పాటు రుచికరమైన వంటలు వండి మరీ రేడియో జాకీలకు రుచి చూపిస్తుంటారు. అలా ఈ ప్రోగ్గ్రాం కోసం కూడా రేడియో ట్రోతలు ఎదురుచూస్తా ఉంటారు. ఆ తర్వాత రాత్రంత పాత పాటలు ప్లే చేస్తారు.

మండపం, పంబన్, రామేశ్వరం.. ఈ మూడు తీర ప్రాంతాల్లో వందల జాలర్ల కుటుంబాలు బతుకుతున్నాయి. సాగర తీరాన బతికే వాళ్ల జీవనం బాగుండెందుకే ఈ ఎఫ్ ఎం ఛానెల్ నిర్వహిస్తున్నట్లు ఆర్మ్స్ చెప్పున్నాడు. అలాగని ఏదో సందేశం ఇవ్వడం కోసం ఈ రేడియోను నడిపించట్లేదు. వాళ్ల లైఫ్ స్టేట్ ఎంత అందంగా ఉంటుందో చూపించేందుకు.. సౌరీ వినిపించేందుకే కడల్ ఒసాయ్ నిర్వహిస్తున్నామని గాయత్రి అంటోంది. దీని పులితంగా కల్పంలేని మాటలు, రుచికరమైన వంటలు తమకు దక్కుతున్నాయని సమ్మతూ చెప్పోందామె. “దేవుడు ఇచ్చిన చెవుల వల్లే మంచి చెడు వినగలుగుతున్నాం. రెండింట్లో ఏది కావాలో అది తీసుకునే శక్తి మనిషికి ఉంటుంది. గుడిసెల్లో టీవీలు చాలానే ఉన్నాయి. కానీ, మాకు చూసే టైం ఉండదు. కానీ, రేడియో ఏ టైంలో అయినా వినేందుకు వీలుంటది. పని ఆపకుండా ప్రశాంతంగా వినొచ్చు. మా బతుకుల్ని మేం ఈ రేడియోలో వింటుంటే ఎంతో బాగుంది” అంటాడు రామనాథపురానికి చెందిన 60 ఏండ్ల మంద్లిన్. తమిళనాడు మెరైన్ పోలీస్, ఎంఎస్ స్టోమినాన్ రీసెర్చ్ ఫౌండేషన్, సెంట్రల్ మెరైన్ ఫిషరీస్ రీసెర్చ్ ఇనిషిట్యూట్.. ఆర్డర్నేజేషన్స్ కడల్ ఒసాయ్ కోసం ప్రోగ్రామ్స్ అందిస్తుంటాయి. “ప్రస్తుతం 10 కిలోమీటర్ల రేంజ్ వరకే వినిపిస్తోంది ఈ రేడియో. ఒక్కసారి 20 కిలోమీటర్ల దాకా వెళ్లంటాం. ఇన్ఫర్మేషన్ బ్రాండ్ కాస్టింగ్ వాళ్లు సిగ్నలింగ్ ఎస్టేషన్స్ ఛాన్స్ ఇస్తే బాగుంటుందని చెప్పోంది గాయత్రి.

కేవీఆర్ మహేంద్ర... ఈ పేరు చెప్పే వెంటనే గుర్తు రాకపోవచ్చగానీ ‘దొరసాని’ దర్శకుడు అంటే రక్కన గుర్తొస్తాడు. తెలంగాణ స్తుగుల్ని అబ్బాయ్కుగా ‘నిశీధి’ అనే చిన్న పౌర్ణమిలింలో చెప్పిన మహేంద్ర అంటే ఇంకా ఎక్కువగా అర్థమైపోతాడు. “లైఫ్ ఈజ్ సో మిస్టిక్. మనం కోరుకున్నవి జరగటం లేదనే అనుకుంటాం... ఆ బాధలో కూడా కాస్త కష్టపడితే చాలు మనకు కావాల్సింది ఎక్కువ ఎగ్గిటింగ్‌గా మనల్ని చేరుతుంది. అలాంటిదే నేను డైరెక్టర్ అయినప్పుడూ దొరికింది” అంటూ చెప్పటం మొదలు పెట్టి వరంగల్ దగ్గరి చిన్న పల్లెటూరి నుంచి ఫిల్మ్ సిటీ దాకా ఎలా వచ్చాడో చెప్పాడు కేవీఆర్ మహేంద్ర. ఆ వివరాలు అతని మాటల్లోనే...

ଦାର୍ଶନିକ ଆଲୋଚନା ଏକ ପ୍ରମାଣିତ ମେଧାଵୀ

చిన్నప్పటి నుంచే సినిమా అలోచన ఉందా?

చిన్నప్పుడు సినిమా చూడటం కంటే ముందే ఓ సినిమా ఘూటింగ్ చూశాను. మేటీ! అప్పుడే మొదలై ఉంటుంది. మాది వరంగల్ దగ్గరలో ఉండే జయగిరి అనే పల్లెటూరు. నాన్నవుడ్ వర్క్ కాంట్రాక్టర్, అమృతోం మేకర్ ఆరుగురు పిల్లలం. మరీ రిచ్ కాదు గానీ మాకంటూ ఏ లోటూ లేకుండా పెంచారు. ఇవాళ ఇలా ఉన్నానంటే కారణం మా నాన్న ఇచ్చిన నాలెడ్డు, ఫ్రీడం మాత్రమే.

ఆయన వల్లేనా సినిమాల మీద ఇంట్రోస్ట్ వచ్చిం

లేదు. ఆయనే కాదు.. అసలు ఇంట్లో ఎవ్వరికీ సినిమా అంటేనే పెద్దగా తెలియదు. థియేటర్‌కి వెళ్లటం కూడా చాలా రేర్. ఈ పిచ్చి నాకు మాత్రమే వచ్చింది. దానికి ఓ కారణం ఉంది. నాకు పది పన్నుండేళ్ల వయసులో అనుకుంటా ఏదో కమ్మునిష్ట్ సభల కోసం చలో హైదరాబాద్ అనే ప్రోగ్రాం జరిగింది. దానికి సం వెళ్తున్న నా స్కూల్ సీనియర్లతో నేనూ వెళ్చాను. ఏడ్చి అమ్మా నాన్నలని ఒప్పించుకుంటే చాలా జాగ్రత్తలు చెప్పి.. చపాతీలు, టమాటా పచ్చడి ఇచ్చి మరీ పంపించారు నన్ను. మావాళ్ల ఆలోచన ఆ మీటింగ్ కాదు. హైదరాబాద్‌లో సినిమా వాళ్లంటారు వాళ్లని చూడాలని. సికింద్రాబాద్‌లో దిగగానే ఫిలిం నగర్ బస్సెక్కూం. అక్కడినుంచి అసలు ఎటుతిరిగామో గుర్తులేదు కానీ ఓ దగ్గర సినిమా ఘాటింగ్ అంటే చూడటానికి వెళ్లాం. ఆ సినిమా పేరు ‘అన్న’ హీరో రాజశేఖర్ గారు. షాట్ అయిపోగానే అందరూ ఆయనని దగ్గరినుంచి చూడటానికి పరిగెత్తారు. నేను స్ట్రోట్‌గా వెళ్చి ఆయన చెయ్యి పట్టుకున్నా.. రెండు సెకన్స్ అంతే... ఆయన

చెయ్యి విడిపించుకొని వెళ్ళి కార్బో కూచున

తర్వాత ఇంటికి వచ్చేసినా ఒక సినిమా నటుడైన్న, అందులోనూ హిరోని దగ్గరినుంచి చూడటం నాకు పెద్ద ఎగ్జిట్ మెంట్ కదా చాలారోజులు ఆ హోంగోవర్ వదల్లేదు. మేబీ అప్పుడే సినిమా అనే ఫేవర్ రుచి తగిలిందేమో.

ఇండస్ట్రీలోకి ఎప్పుడు, ఎలా వచ్చారు?

డిగ్రి అయ్యెదాకా అంత సైలెంట్ చదువు, తర్వాత ఏదో ఒక పని చేసుకోవాలి అనే ఆలోచన ఉండేది. అయినా మధ్యమధ్యలో హైదరాబాద్, సినిమా నన్ను వదిలిపెట్టలేదు. స్కూల్ లో ఉన్నప్పుడు కూడా సెలవులు వస్తే చాలు నా వెకేషన్ పిలింసగరే. అయితే ఇక్కడకు వచ్చి చేసేదం లేదు చేతిలో పది రూపాయలతో హైదరాబాద్ వచ్చేవాడైన్. రైల్లో టికెట్ ఎలా అని అడగద్దు అంతే. (నవ్వుతూ..) సికింద్రాబాద్ నుంచి పిలింసగర్

దాకా నడిచేవాడ్ని, స్ఫూడియోల చుట్టూ తిరిగి సాయంత్రం మళ్ళీ వచ్చి రైల్కెవాడ్ని. అసలు ఎందుకు తిరుగుతున్నాను అనే ఆలోచన కూడా లేదు. ఆ సినిమా వాతావరణంలో అలా ఉండటం నచ్చేది అంతే.

అంటే అక్కడ పనిచేయాలనే ఆలోచన అప్పుడు లేదా? అసలు సినిమాలో ఏక్కాష్ట ఉంటాయో కూడా తెలియని ఏజ్ అది. నటుడిని అవ్యాలా, రైటర్ ని అవ్యాలా, కెమెరా పట్టుకోవాలా అన్న క్లారిటీ నేను ఇండస్ట్రీలోకి వచ్చక కూడా చాలారోజుల వరకూ లేదు. జస్ట్ సినిమా ప్రపంచంలో ఓ టూరిస్ట్ గా తిరిగి వెళ్ళిపోవటంలా ఉండేది. డిగ్రీ అయ్యాక అర్థమైపోయింది. నా టూరెట్ అయితే సినిమానే. కానీ, అక్కడ ఏం చేయాలో కూడా ఆలోచించలేదు. సినిమా కోసం ఆర్టిస్టులు కావలెను అనే ప్రకటనలు చూసి ఆ అడ్రెస్‌లకి వెళ్లేవాడిని. అవన్నీ ఫేక అని తర్వాత అర్థమైంది. ఓరోజు ఒక ఘాటింగ్ జరుగుతుంటే అక్కడ నిల్చున్నా. ఆ సినిమాలో కో-డైరెక్టర్ ఒకరు వచ్చి "బాబూ! ఈ నాలుగు పేజీలు ఫెఱర్ చేస్తావా" అని అడిగారు. వెంటనే అందుకున్నాను. నా హండ్ రైటింగ్ బావుంటుంది, ఫాష్ట్ గా రాస్తాను కూడా, తీసుకొని రాసిచ్చేశాను. ఆయనకి అది నచ్చింది "ఇంకో వంద పేజీలున్నాయి రాస్తావా?" అని అడిగారు ఒప్పుకున్నాను. ఒకరకంగా అలా "పీపుల్స్ భారతక్క" అనే ఆ సినిమాకి పని చేశాను. కోరెరవిబాబు గారు డైరెక్టర్. అందులో ఓ రెండు నిమిషాలు కనిపించే క్యారెక్టర్ కూడా చేశాను. ఊరికి వచ్చక అమ్మానాన్నలని ఆ సినిమాకి తీసుకు పోయి చూపించాను.

ఆ తర్వాత నేను నిలదొక్కుకునె సరికి అమ్మా, నాన్నా ఇద్దరూ లేరు. సినిమాల్లోకి వస్తాను అన్నపుడు విచిత్రంగా నీకేమైనా పిచ్చా అన్నట్టు చూసిన అమ్మా నాన్నలకి నేను ఏం చేయబోతున్నానో ఆ రోజే చూపించగలిగాను అన్న చిన్న తృప్తి మాత్రం మిగిలింది.

డిగ్రీ తర్వాత హైదరాబాద్ వచ్చేశారు, సినిమా ప్రయత్నాలు ఎలా సాగాయి?

అవన్నీ చెప్పటానికి కూడా ఒపిక లేదు. మనం కోరుకున్నది ఇక దక్కుదు అని కంఫార్మ్ అయిపోయేంత సిమ్యులేషన్ వచ్చేస్తుంది. ఆ ఒక్క ఫేజ్ దాటగలగాలి అనిపించేది. ఆకలి, కష్టం, ఒంటరితనం అన్నీ చూశా. కానీ అవన్నీ ఇప్పుడు బయటికి చెప్పాల్సిన పనిలేదు. ఏ కష్టమూ లేకుండా ఏదీ అందదు కదా. నేను చిన్నదో పెద్దదో అనుకొని పని చేసిన పీపుల్స్ భారతక్క రిలీజ్ అయిన

దీరసాని సోలీ ఎలా వచింది?

నా లైఫ్ లోనుంచే అనుకోవచ్చు. చిన్నప్పుడు సూర్యులకి వెళ్తంటే గదీల గోదలు నన్ను విపరీతంగా ఆకర్షించేవి. ఆ లోపల ఏముంటుంది? ఇందులో ఉండే మనుషులు ఎలా ఉంటారు? అనే ఆలోచనలు ఉండేవి. అవే మనసులో ఉండిపోయినట్టున్నాయి. ఓ చిన్న ప్రేమకథ చెప్పాలనుకున్నాను. అందులో తెలంగాణ కనిపించాలి అనుకున్నాను. ఆ తర్వాత మూడేళ్ల అదే ఆలోచనల్లో ఉన్నాను చాలా వెర్షస్సు రానుకున్నా చివరికి ఓ రూపం వచ్చింది, ప్రిజ్ప్ట్ రెడీ అయ్యింది. కానీ, దాన్ని ఎవరికి చెప్పాలో అర్థం కాలేదు. అదే టైంలో వెంకట్ సిద్ధారెడ్డి గాలికి నిశ్చిధి లింక్ పంపాను. చూసి ఆయన కాల్ చేశారు. తర్వాత ఏదో మీటింగ్లో కలిస్తే మాటల్లో నెక్కు ఏం చేస్తున్నవ్? అన్నారు. “దొరసాని” కథ చెప్పాను. మొత్తం విన్నాక “ఎవరికైనా చెప్పావా?” అని అడిగారు. లేదన్నాను. కట్ చేస్తే పబరీజుల తర్వాత సురేష్ బాబు గాలి దగ్గరికి కథ చెప్పటానికి వెళ్లాను. దాదాపు అయిదు గంటలు ఓపికగా విన్నారు సురేష్ బాబు. సరే చేద్దాం అన్నారు. అలా దొరసాని బయటికి వచ్చింది.

దొరసాని చూస్తే... లెప్పిజం మీద
ప్రేమ ఉన్నట్టు కనిపించింది.

లేకుండా ఎలాఉంటుంది? నాబి వరంగల్ జిల్లా, అక్కడ
పెరిగిన ఎవ్వలకైనా పోరాటం పట్ల ఎంతో కొంత ఇష్టం
ఉంటుంది. నాలోనూ కొంత ఉంది. సూక్తల్ లో
ఉన్నప్పుడే ఒక మహిళా నక్కలైట్ అత్యకథ చదివాను,
ఆమె పేరు కూడా గుర్తులేదు. మేటి ఇష్టాడు అది
నిప్పిధించారనుకుంటా. అకడమిక్స్ కాకుండా నేను
చదివిన మొదటి పుస్తకం అది. అవే కథలు వినామించాయి,
బడికి వెళ్తా అమరుల స్తుపాలని చూశాం.
సా! సహజంగానే కొంత ఇష్టం ఉంది.
అయితే ఆ సిద్ధాంతం గిప్పదా, కాదా అని
చలించలేను.

A full-page photograph of a man with dark hair and a prominent mustache. He is wearing round sunglasses and a long-sleeved, horizontally striped shirt in shades of blue, white, and red. He is also wearing blue jeans and light-colored sneakers. He is seated on a modern, lime-green chair with a curved metal frame. His left arm is resting on the back of the chair, and his right hand is on his knee. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is plain white.

ఇచ్చారు. అలా నిశ్చి నుంచి నాకు మొదటి గుర్తింపు వచ్చింది. అప్పటివరకూ ఏ వర్క్ చెయ్యటం లేదు కదా మరి లక్ష్కు పెగా బడెట్ ఎలా?

వర్కు చెయ్యకుండా ఏం లేను. కానీ, మరీ డబ్బు దాచుకునేంత పెద్ద పనులైతే కాదు. నిజానికి మనీ లేకపోతే మనం చాలా మ్యాజిక్స్ చేస్తాం. అవసరానికి సరిపోయేంత డబ్బు మనదగ్గర ఉంటే మనం కొత్తగా ఆలోచించలేం. కొన్ని సార్లు డబ్బులు లేనప్పుడే చాలా ఆలోచించే అవకాశం వస్తుంది. డబ్బు లేకుండా ఉన్నప్పుడే మనం ఏమిటో మనకు తెలుస్తుంది.

చాలా కష్టాలు పడ్డాను దానికోసం. పెట్టిన డబ్బులని మాత్రమే లెక్క వెయ్యలేం. నిశీధికి అసలు డబ్బు తీసుకోకుండా వర్కు కేసిన వీపులు ఉన్నారు.

చనన యిత్తులు చన్నాయ.
రాజశేఖర్ గారితో సినిమా డిజైనర్ మొదలైంది, ధైర్యకర్తగా
అయిన కూతురుని మీరే హారీయన్గా పరిచయం
చేయడానికి వ్యక్తి.

నిజంగా అదొక ఎగ్జెట్ మెంట్ . లైఫ్ ఈజ్ సో మిస్టిక్ . మనం కోరుకున్నవి జరగ్గటం లేదనే అనుకుంటాం . ఆ బాధలో కూడా కాస్తు కష్టపడితే చాలు మనకు కావాల్సింది ఎక్కువ ఎగ్జెటింగ్ గా మనల్ని చేరుతుంది . అలాంటిదే నేను దైరెక్టర్ అయినప్పుడూ దొరికింది . చిన్నప్పుడెప్పుడో ఆయనని చూసి , తాకి ఆనందపడ్డ నేను కొన్నెళ్ళకి ఆయన కూతురిని తెరమీద ప్రజెంట్ చేశాను . రాజశేఖర్ గారితో చిన్నప్పటి విషయం చెప్పినప్పుడు ఆయన ఆనందం చూడాలి . చాలా ఎగ్జెట్ అయ్యారు .

ఎక్కువగా నచ్చేడైరెక్టర్ ఎవరు?

టార్కోవ్ స్నై. ఆయన సినిమా, ప్రైమింగ్ ఎందుకో విపరీతంగా నచ్చుతుంది. సైలెన్స్ కూడా ఏదో మాట్లాడుతున్నట్టు అనిపిస్తుంది. డైలాగ్స్ లేకున్నా ఆ ప్రైం ఏదో మనకు చెప్పానే ఉన్నట్టుంటుంది. ఒక రకంగా కొద్దిగా ఆయన ప్రభావం నామీద ఉందేవో అనుకుంటాను. జీవితాల్లోంచే సినిమా పుడుతుంది అని ఆ సినిమాలని మాసి చెప్పాచ్చు. నాకూ అదే ఉంది ఎక్కుటీం ఫిక్షన్ ని ఆలోచించలేను. నాచుట్టూ ఉన్న మనుషులు, నేను విన్న భాష, ఉంటున్న సౌసైటీ ఏటి చుట్టే నా ఆలోచనలూ ఉంటాయి. ఒకరకంగా అది నా వీక్ నెన్ కూడా కావచ్చు. కొంత ఫిక్షన్ ఉన్నా ఒకే. పూర్తిగా రియాలిటీకి దూరంగా, లాజిక్ లేకుండా ఉండే సినిమా నేను తీయటం అంటే కష్టమే అనుకుంటాను.

- నిరష్టకమార సూప్త

తర్వాతి ప్రాజెక్టు ఎలా ఉండబోతోంది?

1948ల నాటి కథ తెలంగాణా సాయిదపోరాటం బేస్ గా తీసుకున్న కథ రాసుకున్నావు. మరో కమర్చియల్ సబ్జెక్ట్ కూడా ధాట్ లో ఉంది. కంపీట్ లోకల్ ఫ్లైవర్ తో ఉండే సబ్జెక్ట్. చిన్నప్పుడు జిరిగిన కొన్ని సంఘటనలు, తర్వాత లైఫ్ లో చూసిన కొన్ని విషయాలూ ఢినికి ఇన్ స్పృహితిను. ఇందులో ఏది ముందు అనేది బయటికి చెప్పలేను కానీ తొందరలోనే వర్క్ స్టార్ట్ అనుతుంది.

లెన్స్ కిట్

చాలామందికి ఫాటోగ్రఫీ అంటే ఇష్టం ఉంటుంది. అందుకే పెద్ద పెద్ద కెమెరాలు లేవున్నా చేతిలో ఉన్న స్మార్ట్ఫోన్‌తోనే ఎన్నో అద్భుతాలను క్యాప్చర్ చేస్తుంటారు.

అలాంటి వాళ్ళకు కొన్నిసార్లు ప్రత్యేకమైన ఫాటోలు తీయాలనుకున్నప్పుడు ఏమేనిల్లార్ ఉంటే బాగుండు అనిపిస్తుంది. కానీ.. కొనెంత డబ్బు ఉండదు. అలాంటి వాళ్ళకు అడిపసల మొబైల్ లెన్స్ బెస్ట్ అష్టాన్. ఈ లెన్స్‌లతో ఫాటో క్యాలిటీ పెద్దగా పెరగకపోయినా, అనుకున్న యాంగిల్లో ఫాటో తీయుచ్చు. ఈ లెన్స్‌లు ఉంటే ఫాటోలో లేని అష్టాన్‌తో కూడా ఫాటోలు తీయుచ్చు. కెమెరాకు లెన్స్ ఎట్టాచు చేసినా ఆ ఫాటో తీయుకుపచ్చు. లెన్స్ కిట్లో మాత్రాలే లెన్స్, ఫిష్ ఐలెన్స్, ట్రా లెన్స్, జామ్ లెన్స్ ఉంటాయి. చాలా కంపెనీల్లో, వివిధ ధరల్లో మార్కెట్లో దీరుకుతున్నాయి.

ధర: సుమారు 129 రూపాయలు నుంచి మొదలవుతుంది

కిపిక్స్ పోర్టబిల్ ఫోటో ప్రింటర్

మనం ఫాటోలో కొన్ని ఫాటోలు చూసినప్పుడు ఈ ఫాటో ప్రింట్ తీయించి, గెడ్క తగిల్సే బాగుంటుంది అనిపిస్తుంది. కానీ.. అదంతా పెద్ద ప్రాసాన్. పోర్టబిల్ కెళ్లాలి, కావాల్సిన ఫాటో వాళ్ళకు ఇచ్చి కాసేపు వెయిట్ చేయాలి. అందుకే 'ఇష్టడండుకలే.. అంకెప్యూడ్నా ట్రైం ఉన్పుప్పుడు ప్రింట్ తీయద్దాం' అనుకుని పదిశ్శుంటారు. అలాంటి వాళ్లు ఈ మిని ఫాటో ప్రింటర్ నికున్చుండి. ఏ ఫాటో ప్రింట్ కావాల్సిన కుట్టాల్ ప్రాసాన్ కాకుండి. ఈ ఫాటో ప్రింటర్ మనఁ ఫాటోను మొబైల్లో పిప్పుని చేసి, బాటుల్లో పెట్టి తంటాలు వడాల్సిన పని కూడా లేదు. ప్రింట్ తీసుకోవాలి అనుకున్న ఫాటోను మొబైల్లో పిప్పుని చేసి, దాన్ని ఈ ప్రింటర్ మీద ఉంచితే చాలా. క్రష్ణల్లో ఫాటో ప్రింట్ చేస్తుంది. ధర: 6,250 రూపాయలు

సెల్వీ లింగ్ లైట్

లోలైటీం అట్టాస్టియర్, నైట్ టైంలో బ్యాక్ కెమెరాతో ఫాటోలు తీయాలంటే ఫ్లోష్ అన్ చేస్తాం. కానీ.. ప్రింట్ కెమెరాతో సెల్వీ తీసుకోవాలంటే.. డిన్ఫెష్ట్ ఫ్లోష్ ఉండంటారా? కొన్ని ఫాటోలో అయితే అది అన్ చేసినా, చేయకపోయా పెద్ద తేడా ఏం ఉండదు. అందుకే అలాంటి టైంలో సెల్వీలు తీసుకోవాలంటే ఈ రింగ్ లైట్ క్లిప్ ని ఎట్టాచే చేసుకోవాలి. దీన్ని మొబైల్ ఫాటోకు.. సెల్వీ కెమెరా ఉండే చేటు తగిలిస్తే చాలా. లోలైటీంలో కూడా బ్లైట్ సెల్వీలు తీసుకోవచ్చు. అంతేకాదు ఫ్లోష్ సరిగ్గా పనిచేయకపోతే బ్యాక్ కెమెరా ఫ్లోష్గా, ఎమర్జెన్సీ టార్మిలూ కూడా పాడుకోవచ్చు. మార్కెట్లో చాలా కంపెనీల రింగ్ లైట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

ధర: సుమారు 250 నుంచి మొదలవుతుంది.

స్మార్ట్ ఫోన్ స్టాటిష్టిక్ ఆండా 'స్మార్ట్'

స్మార్ట్ ఫోన్ వచ్చాక స్మార్ట్వర్డ్ పెలిగిపోతాంది. తక్కువ శ్రమతో ఎక్కువ పమలు చేయగలుగు తున్నాం. స్మార్ట్ ఫోన్ అంటేనే మన పని ఈజీగా అయ్యేలా చేసేది. అలాంటి స్మార్ట్ ఫోన్కి మరిన్ని స్మార్ట్ గాడెట్లు తోడైతే మరింత స్మార్ట్గా మారిపోతుంది. అవి పని ఇంకా సులభంగా అయ్యేలా చేస్తాయి. స్మార్ట్ ఫోన్ కోసం కొన్ని స్మార్ట్ గాడెట్లు..

పికో ప్రోజెక్టర్

ఇది చాలా చిన్న ప్రోజెక్టర్. స్మార్ట్ఫోన్కి కనెక్ట్ చేసి హాచ్డీ క్యాలిటీలో పీడియాలు చూడిచ్చు. లేదంటే.. దాన్నే స్మార్ట్ ఫోన్గా కూడా వాడుకోవచ్చు. ఇది సుమారు 2.25 అంగుళాల ఎత్తు ఉంటుంది. ఇందులే పవర్పుల్ బ్యాటరీ ఉంటుంది. దాదపు పదు గంటలపాటు పీడియాలు చూడిచ్చు. మని ధియుటర్లా వసిచ్చేస్తుంది. ఉర్కుకు వెల్నిపుడు టీపీ తీసుకెళ్లలేం కాబట్టి, ఈ చిన్న ప్రోజెక్టర్ మనతో ఉంటట్టు ఉంటాయి. క్యాలిటీ సాంచి పస్తుంది. వైపు, బ్లాటార్ట్, పోచీఏంబ్, యూఎచీ కోస్ట్ విటీ ఉంటుంది. 16జీవీ ఇంటర్ఫ్యూల్ మెమ్యూరీలో పస్తుంది. అంతేకాదు ఇది గూగుల్ ఫ్లోర్లోని దాదపు మాడు మిలియన్ల యాప్స్కి సప్పార్డ్ చేస్తుంది.

ధర: సుమారు 25,000 రూపాయలు

టైల్ మేట్

ప్రింట్తో కలిసి చాలాసార్లు బయలుకి పెట్టేంటాం. ప్రింట్తో మార్కుడుతూ ఫాన్ అక్కడ పెట్టి మార్చిపోయి బయలుకి పెట్టేంద్రాం. ఎక్కుడ పెట్టామో గుర్తులేక ఇల్లంతా వెతుకూం. అయినా.. దొరకు. ఇలాంటి ఎక్కు పీరియిస్ట్ చాలామందికి ఉంటుంది. ఇలాగే ఎంతోమంది తమ వస్తువులను పోగొట్టుకుంటుంటారు. కానీ.. ఈ టైల్ మేట్ ఉంటే అలాంటి పరిస్థితి రాదు. ఇది ఫోన్ని బ్లాటాతో కనెక్ట్ చేసి ఉంచుతుంది. ఫోన్ మరిచిపోయి, బ్లాటార్ట్ రేంజ్ దాగానే అలెర్ట్ ఇస్తుంది. ఫోన్ వదిలేసి వెత్తున్నామని తెలిసిపోతుంది. ఫోనే కాదు ఏ డివైషన్లో కనెక్ట్ చేసినా.. అలెర్ట్ వస్తుంది. ఈ మార్చి పర్వ్ ట్రైల్ క్లార్ ఉంటే అన్ని విషాం ఇప్పుడు ఉంటాయి. అంతేకాదు బ్లాటార్ట్ ఉండుంది. ఇలాగే ఎంతోమంది తమ వస్తువులను పోగొట్టుకుంటుంటారు. కానీ.. ఈ టైల్ మేట్ ఉంటే అలాంటి పరిస్థితి రాదు. ఇది ఫోన్ని బ్లాటాతో కనెక్ట్ చేసి ఉంచుతుంది. ఫోన్ మరిచిపోయి, బ్లాటార్ట్ రేంజ్ దాగానే అలెర్ట్ ఇస్తుంది. ఫోన్ వదిలేసి వెత్తున్నామని తెలిసిపోతుంది. ఫోనే కాదు ఏ డివైషన్లో కనెక్ట్ చేసినా.. అలెర్ట్ వస్తుంది. ఈ మార్చి పర్వ్ ట్రైల్ క్లార్ ఉంటే అన్ని విషాం ఇప్పుడు ఉంటాయి. అంతేకాదు బ్లాటార్ట్ ఉండుంది. ఇలాగే ఎంతోమంది తమ వస్తువులను పోగొట్టుకుంటుంటారు. కానీ.. ఈ టైల్ మేట్ ఉంటే అలాంటి పరిస్థితి రాదు. ఇది ఫోన్ని బ్లాటాతో కనెక్ట్ చేసి ఉంచుతుంది. ఫోన్ మరిచిపోయి, బ్లాటార్ట్ రేంజ్ దాగానే అలెర్ట్ ఇస్తుంది. ఫోనే కాదు ఏ డివైషన్లో కనెక్ట్ చేసినా.. అలెర్ట్ వస్తుంది. ఈ మార్చి పర్వ్ ట్రైల్ క్లార్ ఉంటే అన్ని విషాం ఇప్పుడు ఉంటాయి. అంతేకాదు బ్లాటార్ట్ ఉండుంది. ఇలాగే ఎంతోమంది తమ వస్తువులను పోగొట్టుకుంటుంటారు. కానీ.. ఈ టైల్ మేట్ ఉంటే అలాంటి పరిస్థితి రాదు. ఇది ఫోన్ని బ్లాటాతో కనెక్ట్ చేస

నీర్మారే నాన్‌వెజ్ పచ్చడ్

వేడి వేడి అన్నంతో ఎరుని పచ్చడి కలుపుకుని తింటే ఆ టేస్ట్ వేరు. మట్టూ ఎన్నిరకాల కూరలున్నా మొదటి.. పచ్చడి ముద్దు తినందే నేరు ఊరుకోదు. ఇక ఇష్టమైన నాన్‌వెజ్ పచ్చడ్ అన్నంతో పాటే ఉంటే.. ఎంత ఇష్టంగా మొదటి ముద్దు పెట్టుకుంటారో.. పూర్తిగా తిన్నాక కూడా అంతే హ్యాపీగా ఫీలపుతాం. మరి ఇంకెందుకు ఆలస్యం ఈ రేజ్ నాన్‌వెజ్ పచ్చడ్ ఎలా తయారు చేయాలో తెలుసుకుని ఓ ట్రియల్ వేసేయండి.

ఫీవ్ పచ్చడి

కావాల్పిని:

ముక్కలేని చేప ముక్కలు: 10

కారం: ఒక కప్పు

ఉప్పు: తగినంత

మసాలా పొడి: 4 టీ స్పూన్సు

ధనియాలపొడి: 4 టీ స్పూన్సు

అవపిండి: 3 టీ స్పూన్సు

అల్లంఎల్లిగడ్ పేస్ట్: 4 టీ స్పూన్సు

తయారీ:

ముక్కలేని చేప ముక్కలకు ఉప్పు, మసాల కలిపి

పక్కన పెట్టుకోవాలి. ఇప్పుడు ఒక గిన్నెలో నూనె వేసి బాగా వేడి చేయాలి. ఈ నూనెలో చేప ముక్కలు వేసి టైప్ చేయాలి. ఎక్కువ కలపకుండా ఉంటే చిన్న చిన్నముక్కలుగా విడిపోకుండా ఉంటాయి. టైప్ అయిన ముక్కలును పక్కనపెట్టి.. ఈ వేడి నూనెలో అల్లం ఎల్లిగడ్ పేస్ట్, కరివేపాకు, మసాలా, ధనియాల పొడి వేసి కాస్ట్ వేగినివ్వాలి. స్ట్రేచ్ అపి అందులో కారం, అవపిండి, నిమ్మకాయ రసం వేసి బాగా కలపాలి. ఆ తర్వాత ఈ మిశమంలో చేపల ముక్కలు కూడా కలిపి.. ముక్కలుగా విరిగిపోకుండా కానేపు నెమ్మిగా కలపాలి. బేస్ట్ పేస్ట్ ఫిఫ్ట్ కిల్ రెడ్స్.

టీవ్

- పచ్చడిలో వాడే పాడులు, అల్లం వెఱ్లల్లి పేస్ట్ ఇంట్లోనే అప్పటికప్పుడు తయారు చేసుకుంటే బెట్టర్
- పచ్చడి పెట్టాలను కుశల్ వినిల్చు ఉండకూడదు. అప్పటికప్పుడు కట్ చేయించి తచ్చుచేయాలి.
- ఎక్కువ సార్లు సీటితో కిడిగితే ముక్క బేస్ట్ తగ్గిపాశితుంది. నో.. ఒకటి, రెండు సార్లు మాత్రమే సీటితో కడగాలి.
- పచ్చికారం, నిమ్మకాయలు చాలా ప్రైవ్ గా ఉండాలి. అప్పుడే పచ్చడి టేస్ట్ ఇంకాస్తు పెలిగిపోతుంది.
- కలిపిన పచ్చడి చల్లలిన తర్వాతే నిమ్మకాయ పిండాలి. లేదంటే వెడిపై రసం కలిపితే పచ్చడి చేదుగా అవుతుంది.

రొయ్యల పచ్చడి

కావాల్పిని:

త్రైగెర్ రొయ్యలు: అర్కెటీ

వెల్లుల్లి: ఒకటి

ఉప్పు: తగినంత

కారం: ఒక కప్పు

మసాలా పొడి: 4 టీ స్పూన్సు

ధనియాల పొడి: 4 టీ స్పూన్సు

అవపిండి: 4 టీ స్పూన్సు

నూనె: 2 కప్పులు

తయారీ:

రొయ్యలను నూనెలో బాగా వేయించి పక్కన పెట్టాలి. ఇప్పుడు మరిగిన నూనెలో ఎల్లిగడ్ రెమ్మలు, కారం, మసాలా, ధనియాల పొడి, ఉప్పు, అవపిండి వేసి బాగా కలపాలి. ఆ మిశమంలో టైప్ చేసిన రొయ్యలు వేసి కలపాలి. ఆ తర్వాత నిమ్మకాయ రసం వేసి ముక్కి బాగా కలపాలి. ఎందుమిర్చి, ఆవాలు, ఎల్లిగడ్ రెబ్బలతో పోవు వేయాలి.

మట్టన పచ్చడి

కావాల్పిని:

మట్టన పొడి: అరకిలో

ధనియాల పొడి: 5 స్పూన్సు

అల్లంఎల్లిగడ్ పేస్ట్: ఒక కప్పు

పచ్చికారం: ఒక కప్పు

నిమ్మకాయలు: 6

మసాలా పొడి: 6 టీ స్పూన్సు

అవపిండి: 4 టీ స్పూన్సు

ఉప్పు: తగినంత

నూనె: 2 కప్పులు

తయారీ:

మట్టన పచ్చడిగిన తర్వాత అందులో కాస్ట్ ఉప్పు, మసాల, అల్లంఎల్లిగడ్ పేస్ట్ వేసి 5 నిమిషాలు ఉడకనివ్వాలి. నీరు బాగా ఇంకిపోయిన తర్వాత అందులో ఒక కప్పు నూనె వేసి మళ్ళీ 10 నిమిషాల పాటు టైప్ చేయాలి. ఇప్పుడు ఒక గన్నలో మసాలా పొడి, ధనియాల పొడి, అవపిండి, కారం, ఉప్పు, వేసి బాగా కలపాలి. ఆ తర్వాత ఈ మిశమంలో మట్టన ముక్కలు, వేయించిన నూనె, నిమ్మకాయ రసం వేసి బాగా కలపాలి.

చికెన్

కావాల్పిని:

బోన్ లెస్ చికెన్ పొడి: అరకిలో

అల్లంఎల్లిగడ్ పేస్ట్: 4 టీ స్పూన్సు

గరం మసాలా: 4 టీ స్పూన్సు

ధనియాల పొడి: 4 టీ స్పూన్సు

అవపిండి: 4 టీ స్పూన్సు

ఉప్పు: తగినంత

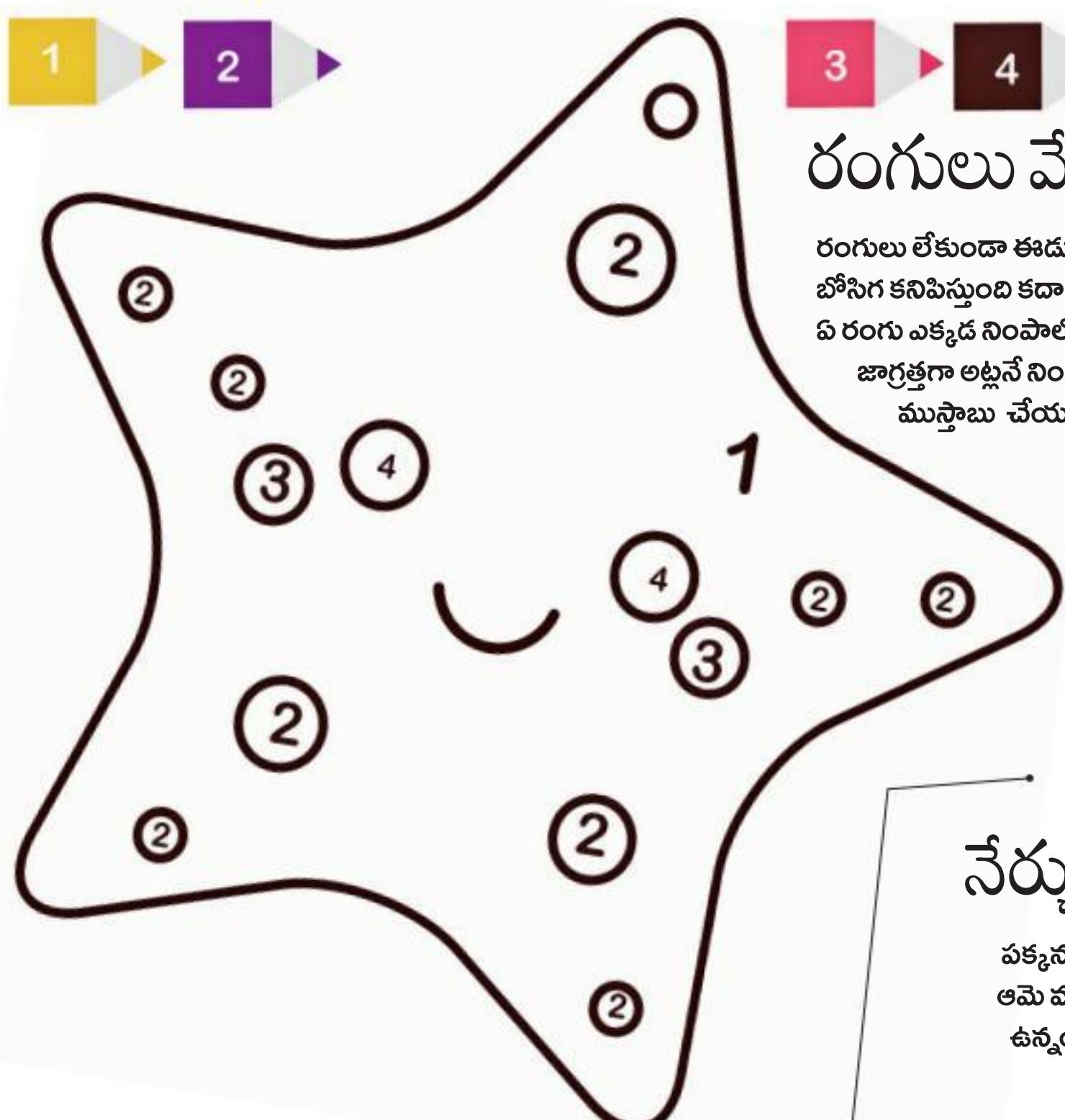
పచ్చికారం: ఒక కప్పు

నిమ్మకాయలు: 6

తయారీ:

చికెన్ లో పసుపు, ఉప్పు వేసి ఒకసారి నీటితో పుట్టంగా కడగాలి. ఈ చికెన్ ను ఒక మెత్తని గుడ్లలో చుట్టు మాడి వేయాలి. కావాలపుకుంటే పోపు పెట్టాచుచ్చు లేదంటే లేదు.

ఇంగ్లీష్
3

పక్కన ఒక యువరాణి ఉంది.
ఆమె వస్తువుల పేర్లు ఆ గడుల్లో
ఉన్నాయ్. వాటిని సలగ్గ గుర్తు
పట్టి రాయండి.

S	H	I	E	L	D	C	P
R	W	F	I	R	D	A	R
O	A	L	C	B	U	R	I
E	N	O	S	S	S	R	N
K	D	W	E	R	U	I	C
A	C	E	O	T	P	A	E
C	N	R	H	Y	M	G	S
G	B	S	S	A	D	E	S

ଯେତେବେଳେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ము పరుగు పరుగున బడికి వెళ్లాడు.
తీరా గేటు దగ్గరకు వెళ్లి చూస్తే
రోజుఱాగే తాళం వేసి ఉంది. దాంతో
నిరాశతో వెనుదిరిగి ఇంటికొచ్చాడు. ఆ
తర్వాత కూడా చాలాసార్లు రాము బడికెళ్లాడు.
తల్లిదండ్రులు స్వాల్ఫ తెరవరు అని చెప్పినా
వినిపించుకునేవాడు కాదు. వెళ్లిన ప్రతిసారి
నిరాశతో ఇంటికొచ్చేవాడు. తల్లిదండ్రులు
ఏవైనా చిన్నపనులు చేయడానికి పొలానికి
రమ్మంటే.. ‘పెద్దలు పనికి, పిల్లలు చదువుకు’
అంటూ జబ్బుకు సంచి వేసుకుని బడికి
పరుగెత్తేవాడు. గేటుకు తాళమున్నా అక్కడే
చెట్ల కింద కూర్చుని అక్కరాలు దిద్దేవాడు.
మాయదారి మహామృగి బారిన పిల్లలు
పడకుండా ఉండేందుకు స్వాళ్లను తెరవడంలే
దు. కానీ.. పేద కుటుంబంలో పుట్టిన రాముకు
చదువుకోవాలని బలమైన కోరిక ఉంది.

ఆగిపోకూడదనే ఉద్దేశంతో గవర్నమెంట్ ఆన్‌లైన్‌లో క్లాసులు చెప్పాలని టీచర్లకు ఆదేశాలిచ్చింది. టీవీల్లో టీచర్లు అందమైన బొమ్మలతో, పాటలు పాడుతూ పిల్లలకు అర్థమయ్యేలా పాఠాలు చెప్పున్నారు. టీచర్లు బడిలో పిల్లలను కూర్చోబెట్టి చెప్పిన సరిగా అర్థం అయ్యేది కాదు. అలాంటిది టీవీల్లో చెప్పే ఇంకేం అర్థమవుతుంది. అయితే.. రాముకు ఆన్‌లైన్ క్లాసులు చెప్పున్నారని తెలియగానే ఎగిరి గంతేశాడు. కానీ వాళ్ళది పేదకుటుంబం కావడంతో ఇంట్లో కనీసం టీవీ కూడా లేదు. రాముకు ఏం చేయాలో తోచలేదు. తోటి విద్యార్థుల ఇండ్స్కెషన్స్ మాన్స్ కట్టుకుని, ఫిజికల్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ తో టీవీలో వచ్చే పాఠాలను శ్రద్ధగా వినేవాడు.

ఉండ్రో కొందరు పిల్లలు క్లాసులు ఎగ్గాటి,
ఇష్టమొచ్చనట్టు తిరుగుతున్నా రాము
మాత్రం ఉదయం పది కాగానే టీవీ ముందు

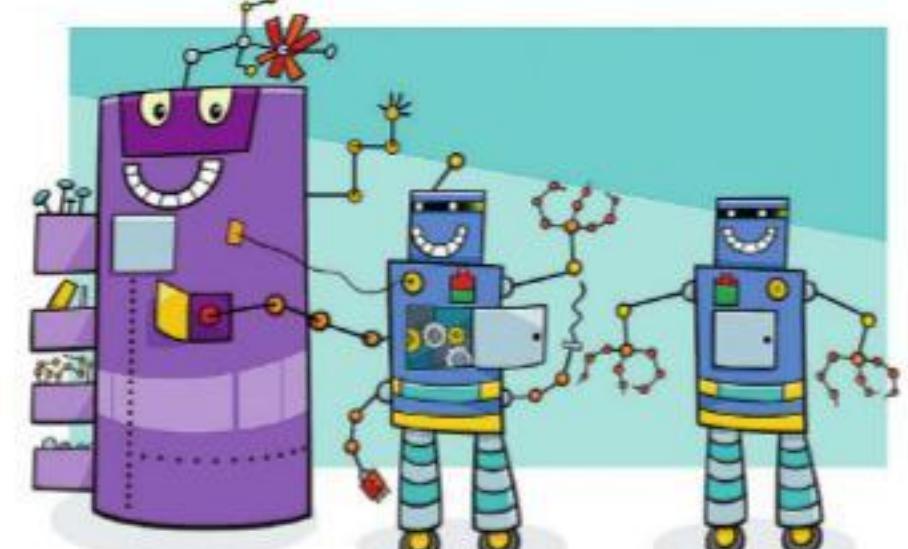
కూర్చునేవాడు. ఒకసారి కరెంటు పోయి
రాము టీవీలో పారం వినలేకపోయాడు. ఆ
రోజంతా బాధపడ్డాడు. అది గమనించిన
కొందరు యువకులు సెల్ఫోన్లో పారం
వినిపించారు. రాముకు ఎక్కడలేని ఆనందం
కలిగింది. సెల్ఫోన్లో నచ్చిన పాతాన్ని
ఒకటికి రెండుసార్లు వింటూ ప్రతి పాతాన్ని
అప్పజెప్పేవాడు. టీవీలో పారం అయిపోయాక
యువకుల దగ్గరికెళ్ళి కొన్నికిమేటివ్ ప్రాజెక్టు
పనులను వాళ్ళ సాయంతో చూసేవాడు.
రాము చదువురై చాలా శ్రద్ధ పెట్టడం చూసి
డ్సరివాళ్ళంతా ఆనందించారు.

రాము గురించి తెలుసుకున్న సర్పంచ్
 శీనయ్య రాముకు టీవీ కొనిచ్చి బాగా చదివిం
 చమని తల్లిదండ్రులకు చెప్పాడు. ఎలాగైనా గ్రా
 మంలోని పిల్లలు ఆన్‌లైన్ చదువులు వినాలని
 టీచర్ల సాయంతో క్లాసులున్న టైంలో పిల్లలు
 రోడ్మీద తిరగొద్దని గ్రామపంచాయతీలో
 తీర్మానం చేయించాడు. ఊళ్లో చాటింపు వేసి,
 పిల్లలు బయట తిరగకుండా కట్టడి చేశాడు.
 దాంతో కొంతకాలానికి పిల్లలు ఆన్‌లైన్‌లో
 పాఠాలు పూర్తిగా అలవాటు చేసుకున్నారు.

-ಕಂಡ್ರಾಜ್ ರಾಜೀನಂ, ಸಿದ್ದಪೇಟ

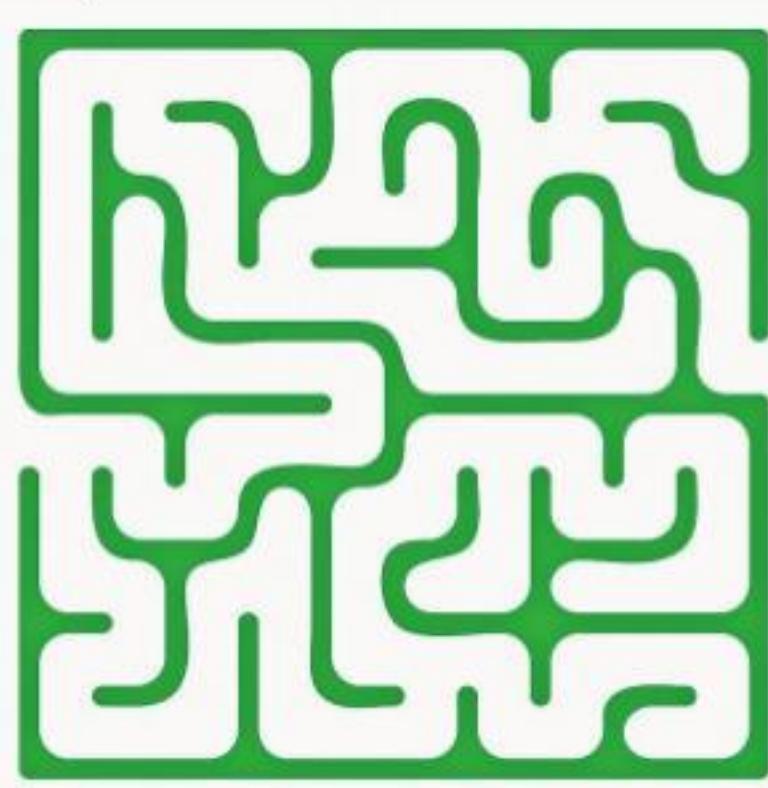
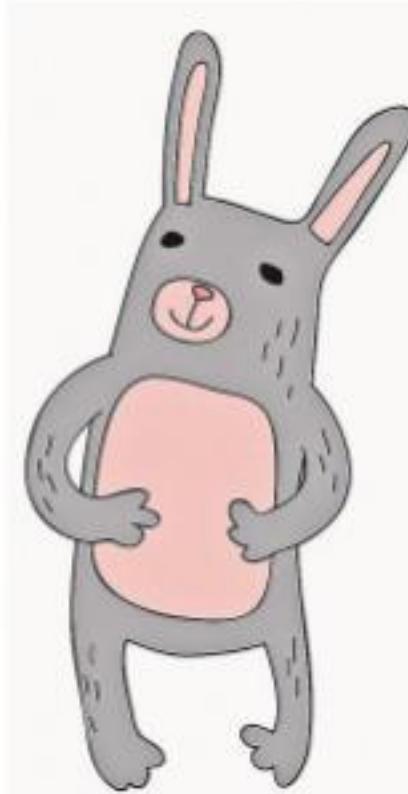
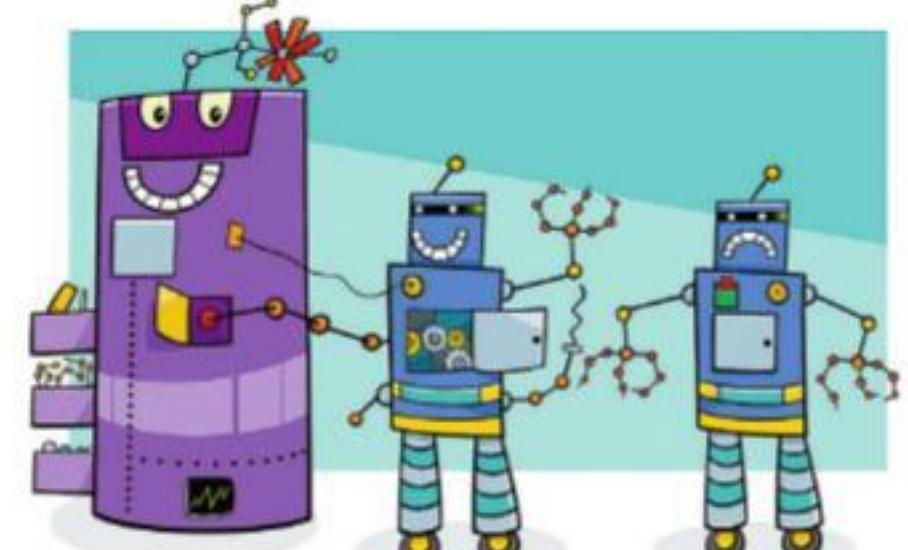
తేడాలు
కనుక్కొండి

అరె! అచ్చం ఒక్క లెక్కనే
 ఉన్నయ్య ఈ రెండు బీమ్మలు.
 కానీ వాటిలో మొత్తం ఏడు
 తేడాలున్నయ్య. అవేంటో
 కనుకోసింది.

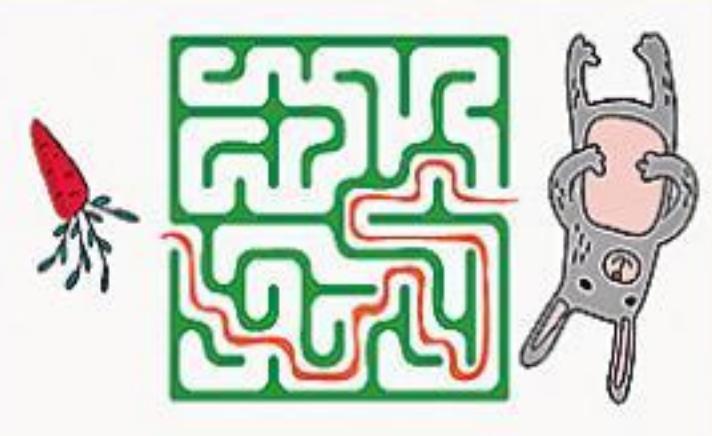
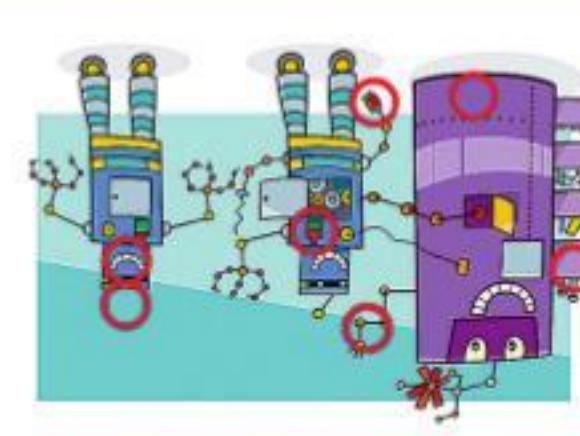

దారి చూపండి

కింద ఉన్న కుందేలుకు బాగా
 ఆకలేస్తుందంట. పోపం
 అక్కడెక్కడో ఉన్న క్యారెట్ ని
 తినాలని బయలుదేలంది. కానీ
 దాని దగ్గరకి పోనీకి మాత్రం
 దాలి తెలుస్తులేదు. జర దానికి
 దాలి చూపియ్యండి.

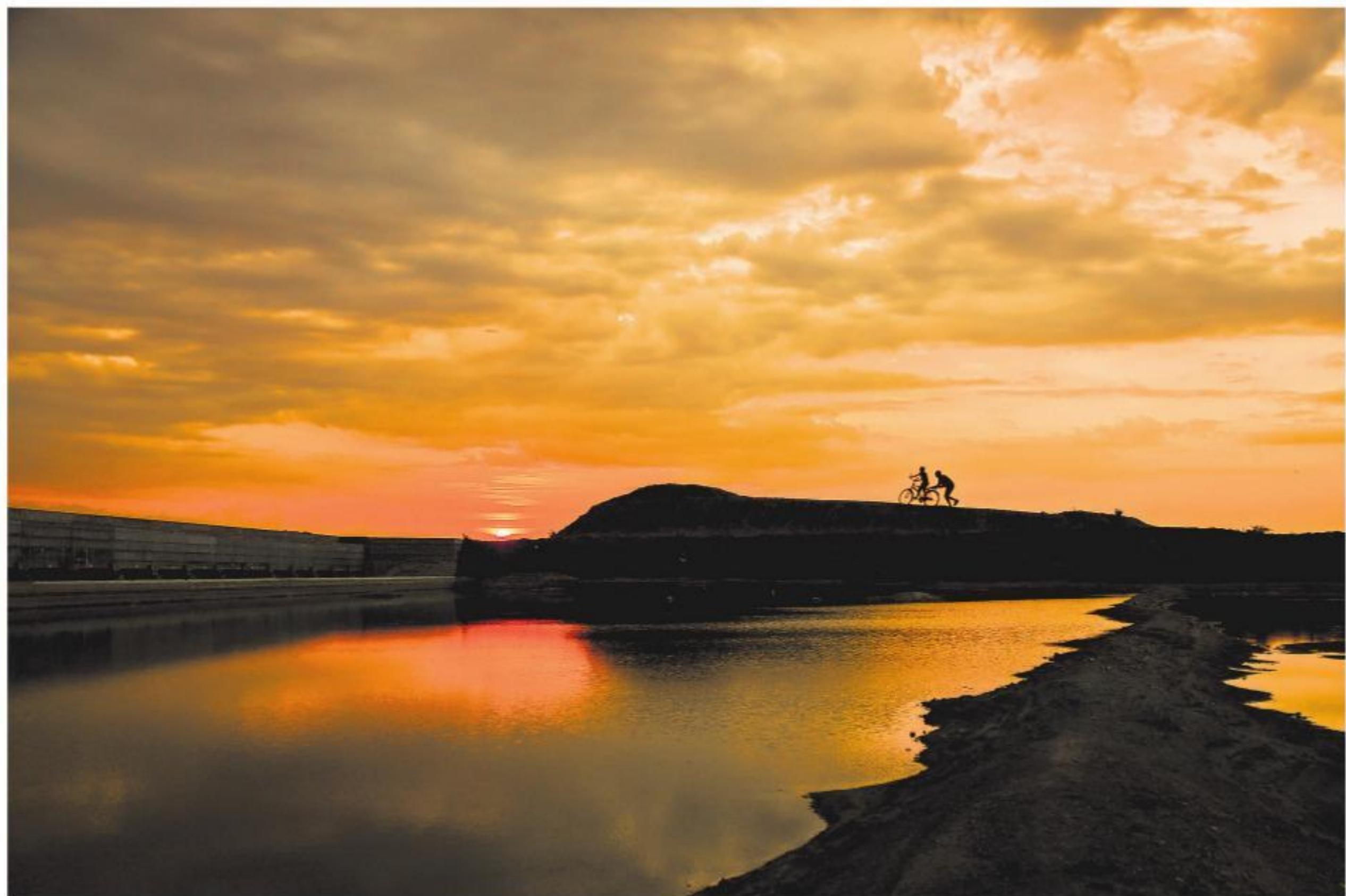
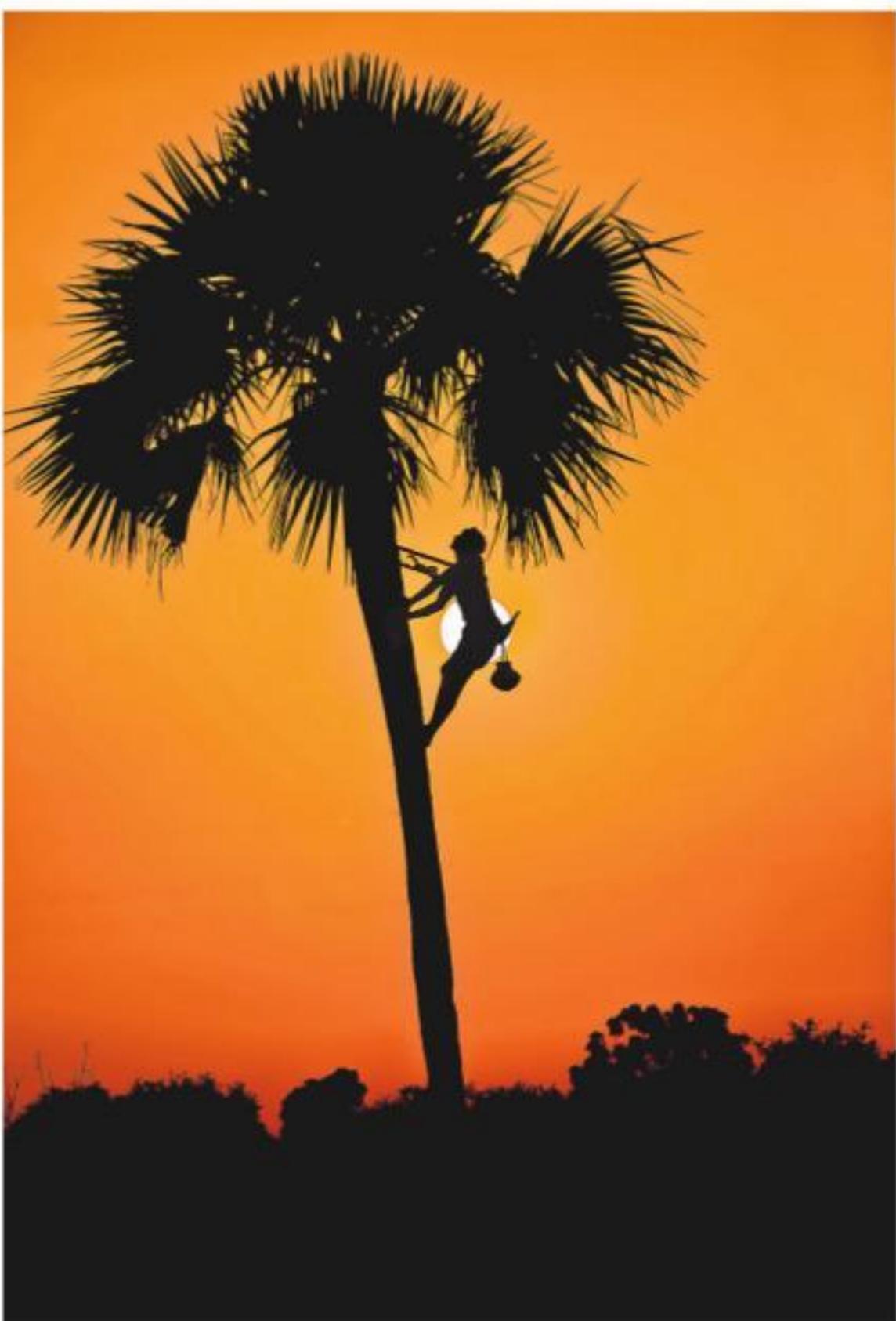
گل	Flowers	کاریاگ	Carriage	کھنڈ	Shield	کیک	Cake	وڈا	Wand
----	---------	--------	----------	------	--------	-----	------	-----	------

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବିଜ୍ଞାନ ପାଠ୍ୟତଥ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

രാജീവ്

పీడిమెటీ సింధూరాగం

పగలంతా ఎర్రబి ఎండల పని చేసిన పట్లే.. పొద్దుగూకి పడమటి వెలుగులో నేడతీరుతది. పసురం ద్విడికి పయనమైతది. తాళ్ళక్కి.. కీళ్ళ నెప్పి పెట్టంగ గొడన్న లాస్ట్ తాటిచెట్టు దిగుతడు. కలుపు కలపాయిన అమృలక్కలు.. లాస్ట్ మునువెళ్లరు. పిలగాళ్ల బాలు ఆడితే.. లాస్ట్ గేలు అచ్చగా ఇట్ల హార్చుడిని చీకటి పలలోకి తన్నినట్టు తన్ని ఇంచికి చేరుకుంటరు. పొద్దున లేవంగనే తూరుపు ఉపారునిస్తే... పొద్దంతా పని చేసి అలిసిపాయినేళ్లకు చీకటి పడమటి సంధ్యారాగంతే లాలిపాడుతది! పట్లెటూరును ఎట్ల చూసినా అందంగనే ఉంటది. మనక్కు చూడని విధంగా చూస్తే.. అంతే, ఇగ్గె ఇట్ల ఫాటీల్లో చూసినప్పుడు ఇంకా అందంగా కనిపిస్తది! ఊరిని మన్ అయితున్నట్టు, మళ్ళసారి ఊరికిపోయినప్పుడు ఇట్లాంటి సాయంత్రాలు మన్ కావేర్దనిపిస్తది. ఈ ఫాటీలు తీసిన పిలగాని పేరు సిధ్యార్గ గజ్జెపట్లి. సిధ్యా పేట జిల్లా కొహలా మండలం రామంద్రపురం వాళ్ల ఊరు. మెడల కెమోరా ఏసుకోని పట్లెటూర్లు తిరుగుతూ ఎవరూ కనిపెట్టని అందాలను కెమోరాలే చూపించడం ఇతగాడి ప్యాపన్! అట్ల ఊర్ముటి పోతున్నప్పుడు ఆయన కెమోరాకు చికిన ఫాటీలే.. ఈ పట్లెటూరి అందాలు!!

మీ కథలను, అభిప్రాయాలను
darwaja@v6velugu.com కు మొయి చేయపచ్చ

పోష్ణ ద్వారా
పంపాలంటి..

దర్శాజీ, వెలుగు బినపుత్రిక, ప్లాట్ నంబర్ 13/A/B/C, ఎమ్మెల్స్ ఎస్ట్టేషన్ కాలనీ, రోడ్ నంబర్ 12, బంజారాపాల్స్, హైదరాబాద్ - 500034